

Helikopter-
forældre
14

De rigtige kollegier 16

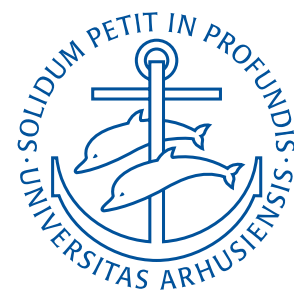

En forsker formes 12

CAMPUS

A A R H U S   U N I V E R S I T E T

13
29.08.05

Modelfoto: Jakob Mark/AU-foto

Den gode undervisning

Aarhus Universitet har intensiveret indsatsen for at sikre de studerende god undervisning. Universitetet har for eksempel etableret en tværgående enhed, der skal forske i universitetspædagogik, formidle den og skabe udviklingstiltag på alle fem fakulteter.

Et af de nyeste tiltag er univer-

sitetets krav om, at alle ansøgere til adjunkt-, lektor- og professorstillinger skal dokumentere deres evner som undervisere i en såkaldt undervisningsportfolio. Et andet nyt tiltag er kollegial supervision, hvor undervisere på Humaniora og Teologi skal overvære og evaluere hinandens undervisning, og erfaringerne

skal senere deles med hele den danske universitetsverden.

Kirsten Marie Kristensen, der er uddannelsespolitisk ordfører i Danske Studerendes Fællesråd, udtaler, at Aarhus Universitet gør en god indsats, men den kan stadig blive bedre, siger hun.

Side 6-7

Velkommen til Aarhus Universitet

Rektor Lauritz B. Holm-Nielsen

Et nyt studieår begynder, og jeg er stolt over at byde velkommen til det største hold nye studerende i universitetets historie – 3500 i alt.

På Aarhus Universitet er vi glade for, at I har valgt at studere her. Det skyldes måske, at I netop har fundet det studium, som I har mest lyst til? Eller måske skyldes det, at I ved, at Århus er en af de allerbedste studiebyer i Europa. Sammen med byen og de andre uddannelsesinstitutioner vil Aarhus Universitet satse på, at der bliver et endnu bedre studiemiljø i Århus.

I, jeres medstuderende og alle de, som er ansat på universitetet og de øvrige læresteder, udgør op mod 50.000 mennesker – eller hver femte person i byen. Det gør Århus til et meget intenst videnscenter, som I skal udnytte mest muligt.

Det er universitetets ansvar at give jer optimale studierammer, fremragende undervisning og hjælp til at justere jeres mål undervejs i studiet.

Det er universitetets ambition at skabe netop den kombination af faglige krav og fleksibilitet, som giver jer mulighed for at nå det allerhøjeste niveau inden for den uddannelse, I vælger. Det bliver jeres ansvar at sætte målet for jer selv og udnytte de store talenter og muligheder, som I har, hvad enten jeres mål er en bachelorgrad, en kandidatgrad eller en ph.d.-grad.

Det er universitetets ansvar at give jer optimale studierammer, fremragende undervisning og hjælp til at justere jeres mål undervejs i studiet.

I den forbindelse arbejder universitetet på, at både vores danske og vores mange udenlandske studerende kan få så stor en godskrivning for opnåede studiepoint som overhovedet muligt. Og vi vil gå videre end det. Universitetet ser gerne, at SU bliver indrettet sådan, at I i de tidsrum, hvor I kan gøre en ekstra indsats, også vil kunne få ekstra SU.

I skal heller ikke være i tvivl om, at universitetet varmt støtter jer, når I i en periode vil hente yderligere viden og inspiration i et andet studiemiljø, f.eks. i udlandet.

Og nyd så rammerne her på vores meget smukke universitet, og vær stolte af, at mange af de faglige miljøer, som nu bliver jeres, er blandt de allerdygtigste.

Jeg håber, I vil blive inspireret, glemme tid og sted, blive fanget og drevet til den fordybelse, som netop gør jeres ophold ved universitetet til et studium.

En ting vil jeg love jer: På universitetet vil vi gøre alt, hvad vi kan, for at I hurtigt føler jer hjemme, og vi vil hjælpe jer med at åbne dørene til videnssamfundet, så de står på vid gab.

Velkommen! Og nyd så Aarhus Universitet som den vidensoase, det er.

JUST A MINUTE

High-standard teaching

Developing a high standard of teaching has become a priority for the University of Aarhus. With the founding of the University Educational Development Unit in 2003, efforts to achieve this end have been set in motion. Ongoing projects range from courses in lecturing for teachers, to collegial supervision and the availability of several different tools for use in e-learning.

However, there are certain barriers which first have to be overcome. Many members of the academic staff see themselves first and foremost as researchers, and believe that teaching is only about the presentation of facts and research results. Altering this kind of thinking is the job of Torben K. Jensen, head of the University Educational Development Unit. As the first univer-

sity in Denmark, the University of Aarhus has also implemented requirements which state that future assistant professors, associate professors and professors must document teaching experience when applying for a job at the University. The plan is to ensure quality in teaching and signal that teaching is a core area for the University of Aarhus.

Students on Contract

From now on, students at the Faculty of Theology must enter into a contract with their counsellor when embarking on their thesis. They will be given six months in all to complete the project. This period will be divided into two three-month periods – three with counselling and three for actually writing the thesis. If they do not meet the

deadline, they will have the opportunity however to extend the time limit or enter into another contract in connection with a new thesis.

At the Faculty of Science, contracts will also become obligatory in the future. Here they are planning one-year contracts for subjects involving experiments.

The contracts are an attempt to limit the number of students that end up in a so-called "thesis swamp". Many Danish students have traditionally used more time on their thesis than allocated. This is especially true for the Faculty of Humanities, where they are also considering a number of measures, including contracts with students.

A Real Campus University

The first of nine student residence halls in the University Park celebrates its 70th anniversary this year. There was a desire to create a campus university similar to the UK model to facilitate closer cooperation between students and teachers, and fortunately this was possible. The University was new and was situated in an area with enough space to build housing for both students and teachers. The student residence halls were financed with contributions from city and county councils, as well as private, institutional and corporate donations, which meant that the residents only had to pay for lighting, heating and cleaning – 15 DKK per month in 1935. Although the student residence halls are no longer brand new, they are still considered exclusive because of their proximity to the University.

The first student residence halls in the University Park.

International Spouses Group

The ISG (International Spouses Group) invites all newcomers, scholars with foreign background and Danish staff members interested in meeting internationals to come and take part in the semester opening 7th September at 10.30 am in Faculty Club (Building 421, 1st floor, next to the Student House), where the newly appointed Rector Lauritz B. Holm-Nielsen will extend his welcome.

The Autumn ISG Programme is a mix of informative talks, excursions and social and cultural activities. Meetings take place weekly from 10 am to 12 noon. To mention a few of the coming meetings: The author Susan Moody Donaldson will give a talk, the new director of tourism in Århus will give his reasons for 'why VisitAarhus', and the excursions will take the group to Moesgård Museum and the Grand Guided Tour of the IT Park Katrinebjerg.

But there is a lot more to be introduced to. Furthermore, the meeting place ISG provides an excellent starting point for newcomers to establish a social network among one another, but also with the Danes who volunteer.

Further information:
Gitte Haahr-Andersen, Organiser
isg@au.dk

Autumn Programme

Time: Wednesdays 10am - 12 noon (if not otherwise announced)

Place: Faculty Club, Building 421, 1st Floor, Fredrik Nielsens Vej, next to the Student House (if not otherwise announced)

07 Sep Welcome by Rector Lauritz B. Holm-Nielsen – Please note that this meeting begins at 10.30 am!

14 Sep Introductions

21 Sep The author Susan Moody Donaldson visits ISG

28 Sep To be announced

05 Oct Excursion to Moesgård Museum curator Hans Skov will give a brief introduction to the background that led to the exhibition THE VIKINGS' AROS. Afterwards visit to the exhibition, where Hans Skov will be available to explain and answer questions (Further information follows).

12 Oct To be announced

19 Oct NO MEETING Please note that where "no meeting" is announced (e.g. before, during and after the ISG programme) members of the group usually meet from 10.15am at the Café at the Women's Museum (next to the Cathedral).

26 Oct VisitAarhus - Why?

by Director of Tourism Jørgen Hansen

02 Nov Grand Guided Tour of the IT Park Katrinebjerg (Further information follows)

09 Nov Boundaries between the Public and Private Care Work – International Perspectives by Viola Burau, Department of Political Science

16 Nov Solveig Berge from Norway will tell us about her life in Bergen.

23 Nov To be announced

30 Nov Christmas decorations.

07 Dec Christmas Party This is almost an authentic Danish Christmas Evening with the tree full of candles lit while singing carols, presents under the tree, etc. The Christmas meal and more.

Spring 2006: First meeting 1 February: Welcome and Introductions

If you are interested in participating in the ISG activities, please contact isg@au.dk

Anders Correll
Redaktør
T: 8942 2331
M: 2899 2235
ac@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8942 2332
campus@au.dk

Hans Plauborg
Journalist
T: 8942 2334
M: 2899 2234
hhp@adm.au.dk

Sys Vestergaard
Journalist
T: 8942 2335
M: 6020 2626
scv@adm.au.dk

Kasper Thaarup
Studentermødthjælp

Humanistisk viden i erhvervslivet

Bløde kompetencer er gode for bundlinjen, lyder et mantra i et nyt projektsamarbejde mellem Det Humanistiske Fakultet og konsulentfirmaet Pluss Leadership A/S. Humanistisk viden skal ud i virksomhederne via korte, skræddersyede kurser.

BROBYGNING

Der er efterhånden mere end kun flirteri i luften mellem humaniora og erhvervslivet. Nye former for samarbejder skyder op med jævne mellemrum.

Et af de nyeste af slagsen er projektet Humanistisk Kursusvirksomhed, der er et samarbejde mellem Det Humanistiske Fakultet på Aarhus Universitet og konsulentfirmaet Pluss Leadership A/S. Projektet, der har fået støtte fra Århus Amts Regionale Udviklingspulje, vil etablere korte, skræddersyede kurser, hvor humanistiske forskere tilbyder ekspertviden på problemstillinger, der er relevante for private virksomheder.

– Målet er kompetenceudvikling og dannelse forstået som identitetsudvikling, forklarer Lars Frølund, cand.mag. i dansk og filosofi og initiativtager til samt leder af projektet.

Målrættede kurser

– Jeg syntes, der manglede noget i forhold til den måde, Det Humanistiske Fakultet samarbejder med erhvervslivet på. Forskerne kommer ikke ud og bidrager til at løse problemstillinger i virksomhederne, fortæller han.

Han fik fakultetet og konsulentfirmaet Pluss Leadership med på ideen om en humanistisk kursusvirksomhed, og som ansat i konsulentfirmaet skal han de næste måneder skabe kontakt til virksomheder og i nært

samspil med dem udvikle kurser, der kan målrettes konkrete udfordringer.

– Der er blevet taget godt imod ideen fra de virksomheder, jeg allerede har været i kontakt med, siger Lars Frølund.

Alle kan bidrage

Han ser mange muligheder for, at humaniora kan levere relevant viden til erhvervslivet.

– En virksomhed, der har interesse i Kina, kommer ikke langt uden en grundlæggende kulturforståelse. På Østasiatisk Afdeling har vi et af landets stærkeste kompetencecentre, når det gælder kinesiske forhold. På Historie og Europastudier ved man noget om globaliseringen

og dens betydning for udflytning af arbejdspladser, som er noget, der optager mange virksomheder. Det samme gør etik og værdier, og her kan f.eks. forskere fra filosofi være med til at afklare værdidiskussionen i en virksomhed. Jeg mener, alle humanistiske fag har noget at bidrage med, siger Lars Frølund.

Det innovative humaniora

Dekan Bodil Due mener, at det nye initiativ ligger godt i tråd med de tanker, man har på fakultetet.

– De humanistiske kompetencer kan give solide bundlinjeresultater i den verden, vi lever i. Vi vil gerne styrke koblingen til erhvervslivet og eksportere dannelse, kulturforståelse og sprog, der kan dygtiggøre

medarbejdere. Vi vil også gerne bane vejen for, at flere akademikere bliver ansat i virksomheder, siger Bodil Due.

Det nye initiativ kommer samtidig med, at en arbejdsgruppe under Videnskabsministeriet i en ny rapport *Det innovative humaniora og samfundsvidenskab – oplæg til en forskningspolitisk handlingsplan* foreslår, at der afsættes 180 mio. kr. over de næste fem år til øget samarbejde mellem humaniora, samfundsvidenskab og erhvervslivet.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

MELLEM FORNUFT OG FØLELSE

Jakob Mark/AU-foto

Dataloger fra hele verden var i dagene 20.-24. august samlet på Aarhus Universitet til konferencen "Critical computing – between sense and sensibility".

Med ti års mellemrum har datalogerne i Århus siden 1975 inviteret forskere fra hele verden til en multidisciplinær konference for at diskutere aktuelle emner med relation til datalogi, computerdesign mv.

Emnet for den fjerde konference var de nye udfordringer i forhold til, hvordan mennesker skaber meningsfulde miljøer omkring teknologien.

Konferencen blev afsluttet med middag og rundvisning på kunstmuseet AROS.

Færre falder fra på NAT

Onsdag den 24. august kunne man på forsiden af gratisavisen *Urban* læse, at Det Naturvidenskabelige Fakultet på Aarhus Universitet har et frafald på 38 procent. Tallet er hentet fra en opgørelse, som Rektorkollegiet har lavet og offentliggjort i juni i år. Tallet fejler ikke noget, men det er et historisk tal, der ikke tegner et retvisende billede af frafaldet i dag, mener dekan Erik Meineche Schmidt.

– Vi må erkende, at det så sådan ud, og vi arbejder stærkt på at bringe frafaldet ned. Og ud fra de erfaringer, vi har med de seneste årgange, tror vi, det lykkes, siger dekanen.

I 2003 omlagde fakultetet studiestrukturen på hele fakultetet bl.a. for bedre at fastholde de studerende. I dag er undervisningsåret ikke længere opdelt i semestre, men i såkaldte kvartaler, som der er fire af pr. studieår.

Det har tilsyneladende haft den ønskede effekt. Målt på 2003-årgangen har frafaldet på de første halvandet år været ca. 20 procent.

– Disse tal kan kun være en prognose for frafaldet på bachelordannelserne, men der er tegn på, at vi er blevet bedre til at holde på de studerende, siger Erik Meineche Schmidt. /scv

Angst i praksis

Ny forsknings- og undervisningsklinik på Psykologisk Institut giver studerende mulighed for at lære at behandle patienter med angst.

PRAKSIS

Omgang med og behandling af klienter er en vigtig del af uddannelsen på Psykologi. Hidtil har den praktiske erfaring alene skullet opsamles uden for universitetet hos praktiserende psykologer. Men nu har et nyt initiativ på Psykologisk Institut bane vej for, at studerende også kan få undervisning i samtalerterapi på universitetet.

På instituttets nye angstklinik har 16 studerende siden foråret tilbudt kognitiv terapi til et antal klienter med socialfobi og panikanngst som et

led i instituttets undervisning. De 16 fortrinsvis ældre studerende får grundig supervision af en række undervisere på klinikken, og deres samtaler bliver efter klienternes samtykke videooptaget, så de bagefter kan ses igennem og diskuteres med underviserne.

– Det er jo en god, men også meget omkostningstung undervisningsform. Vi har tidligere haft noget lignende, men da var det svært at få økonomien til at hænge sammen, fortæller professor Esben Hougaard, der står bag den nye angstklinik på Aarhus Universitet.

Bedre vejledning

Universitetsklinikker er almindelige ved psykologuddannelser overalt i verden, og der findes også klinikker ved de to andre psykologuddannelser i Danmark, nemlig i København og Ålborg. Fordelen er ifølge Esben Hougaard blandt andet, at man på universitetet har viden om de aller- seneste forskningsresultater og derfor ideelt set kan vejlede de studerende endnu bedre end i de private klinikker.

– Når vi har valgt at satse udelukkende på behandling af angstlidelser, skyldes det, at de er relativt lette at gå til set fra et behandlersynspunkt. Den kognitive adfærdsterapi giver gode resultater, og de studerende kan uden de store problemer tilegne sig metoden, forklarer Esben Hougaard. Han forventer, at klinik-

ken også vil komme til at fungere som forskningsklinik i takt med, at der nu bliver opsamlet data og erfaringer med klienter.

Gratis

Behandlingen på angstklinikken foregår både som individuelle samtaler og som gruppeterapi, og den er gratis. For at komme i betragtning skal man indsende en kort, skriftlig redegørelse for sine problemer pr. brev eller via e-mail. Beskrivelsen vil så danne baggrund for en vurdering af, om man falder inden for klinik- kens målgruppe.

www.psy.au.dk/angstklinik

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

En halv milliard ekstra til forskning i 2006

FINANSLOV

Regeringen vil afsætte i alt 2,8 mia. kr. ekstra til nye forskningsinitiativer i 2006-09; heraf skal der under Videnskabsministeriets udmøntes knapt 1,2 mia. kr. i efterårets forhandlinger.

Ifølge videnskabsministeren betyder det, at de offentlige forskningsudgifter næste år kommer op på 0,76 procent af BNP mod 0,75 procent i år. Det er stadig regeringens mål, at den offentlige forskningsindsats i 2010 skal op på 1,0 procent af BNP. Hvor mange penge der ekstra tilføres forskningen i 2006, er dog meget svært at spå om. Kilder i Videnskabsministeriet mener, at det kommer til at ligge i størrelsesordenen 0,5 mia. kr.

– Vi sætter penge af til at uddanne flere unge forskere og pleje af nye talenter. Dermed sikrer vi, at den nye generation af forskere står parat,

når de øgede midler til forskning skal anvendes i de kommende år, siger videnskabsminister Helge Sander i den udsendte pressemeddelelse.

Uddan nye forskere nu

– Det er godt, at der lægges op til vækst, og at man fastholder målet om, at de offentlige forskningsudgifter skal nå op på 1,0 procent af BNP i 2010. Men det er vigtigt, at der nu sættes penge af til at uddanne nye forskere og pleje de nye talenter. For at få det hele til at gå op i en højere enhed skal vi uddanne flere unge forskere nu, ellers får vi intet ud af pengene i 2010, siger rektor Lauritz B. Holm-Nielsen om det nye finanslovsforslag fra regeringen uden at kende forslaget i detaljer.

– Vi er enige i prioriteringen, væksten og målene, og nu skal vi selvfølgelig se på detaljerne og diskutere med

vores ministerium og søsterinstitutioner, hvordan vi når målene, siger rektor.

Det fremgår ikke af forslaget, hvordan man har tænkt sig at fordele pengene mellem de enkelte forskningsområder. Rektor er dog ikke i tvivl om, at et stærkt videnssamfund kræver investeringer i hele det forskningsspektrum, som kendetegner universitetet.

– Vi mener det alvorligt, når vi i vores udviklingskontrakt også karakteriserer videnssamfundet og globalisering som vigtige satsningsområder, siger han. /ac

Se www.vtu.dk

BIKES4RENT

Jakob Mark/AU-foto

Mikkel Stig (t.h.) mener, han har fået en god ide: cykeludlejning til udvekslingsstuderende, gæstelærere, turister m.fl.

Med base i garagen på universitetets Trøjborg-afdeling udlejer han og kæresten Iben herre- og damemodeller til alle, der har behov for at

transportere sig selv rundt på to hjul, men ikke nødvendigvis så længe, at de har brug for at købe en selv.

– Jeg mener jo, at det er en oplagt mulighed for eksempel for udvekslingsstuderende og gæstelærere. Men jeg håber da også på, at det kan være interessant for danske stude-

rende, der lige er flyttet til byen og derfor har høje udgifter og måske ikke har råd til at købe en cykel, siger Mikkel Stig, der er uddannet cykelmekaniker og har læst økonomi på universitetet.

Priser mm. på www.bikes4rent.dk

/hp

Tillid skaber rigdom

Ny forklaring på Danmarks rigdom: Vi er verdens mest tillidsfulde folk, viser et forskningsprojekt fra Institut for Statskundskab.

NY FORSKNING

Hvis der blev afholdt et VM i tillid, ville Danmark komme til at stå øverst på sejrsskammen med en tung guldmedalje om halsen og nationalhymnen bragende ud over stadion.

Et forskningsprojekt på Institut for Statskundskab viser nemlig utvetydigt, at danskerne er verdens mest tillidsfulde folk.

21 lande og 25.000 mennesker har deltaget i det såkaldte Social Capital Project (SoCap) under ledelse af professor Gert Tinggaard Svendsen fra Institut for Statskundskab. Formålet med databasen har været at måle den sociale kapital, også kaldet graden af tillid, i de udvalgte lande.

Social kapital

– Danmark har en enestående beholdning af social kapital målt som tillid, og danskernes generelle tillid til andre er måske et enestående råstof, der kan forklare, hvorfor vi er så rige, siger professor Gert Tinggaard Svendsen.

Forskerne har stadig begrænset viden om, hvordan social kapital målt som tillid opstår. Men forskningen i tillid er vigtig, hvis Danmark vil fastholde positionen som et verdens 10 rigeste lande, og hvis danskerne fortsat vil ligge nummer et på World Database of Happiness som verdens mest lykkelige folk.

– Vores velfærdssystem beror på tilliden til, at de fleste andre og ikke kun en selv bidrager til de fælles goder. Social kapital siger noget om evnen til at samarbejde i grupper og har betydning for velfærd og økonomisk vækst. Social kapital målt som tillid kan være "the missing link" i forklaringen på, hvorfor Danmark er så rigt et land, trods høje skatter og massive overførselsindkomster, siger Gert Tinggaard Svendsen.

Gennemsyret af tillid

I den internationale undersøgelse har forskerne bl.a. spurgt folk, om de mener, at

man kan stole på de fleste andre mennesker. Her svarer 78 procent af danskerne ja, mens kun 6 procent af indbyggerne på Filippinerne svarer ja til samme spørgsmål. 84 procent af danskerne svarer, at de stoler på institutionerne i det danske system. Danmark er altså gennemsyret af en generel tillid, som får samfundet til at fungere, og som samtidig kan have stor positiv betydning for vores økonomi.

Aase Bak, Journalist
Det Samfundsvidenskabelige Fakultet

Vild med viden

Universiteter, kulturinstitutioner og erhvervsliv skal spille en aktiv rolle, hvis børn og unge skal få øjnene op for forskningsverdenen, lyder konklusionen i en ny rapport, *Vild med viden*, som Videnskabsministeriets arbejdsgruppe vedrørende forskningskommunikation har fremlagt.

Skoleklasser skal kunne "adoptere" en forsker, en national forskningsportal skal have særlige tilbud til børn og unge, og der skal etableres et organiseret samarbejde mellem skoler/gymnasier og uformelle læringsmiljøer som museer, naturcentre, bibliote-

ker og virksomheder, lyder anbefalingerne.

– Børn og unge skal have indsigt i, hvor ny viden kommer fra, og under hvilke omstændigheder den bliver frembragt. Det direkte møde med forskningen og dens betydning skal have en langt mere fremtrædende plads i undervisningen, siger arbejdsgruppens formand Keld Nielsen, der er leder af Steno Institut ved Aarhus Universitet.

Den opgave kan ikke blot lægges på lærerne. De må have assistance fra universiteter, virksomheder og museer, mener han. /hp

Er du
præsentabel?

Som medlem af DJØF får du kurser i præsentationsteknik, studieteknik og meget mere. Meld dig ind og kom godt fra start med dit studie.

– din karriere er lige begyndt

Meld dig ind i DJØF nu på telefon 33 95 97 00 www.djoef.dk/studerende

Specialer på kontrakt

Studerende ved Det Teologiske Fakultet får fremover et halvt år til at skrive deres speciale. Kontrakterne skal få de studerende til at skrue ambitionerne ned.

NYE TIDER

En kontrakt mellem den studerende og en vejleder skal sikre, at kommende kandidater fra Det Teologiske Fakultet kommer hurtigt gennem det afsluttende speciale. De får fremover et halvt år til det projekt, der for mange rejser sig som et spørgsmål, og for andre er en velkommen mulighed for årelang videnskabelig fordybelse.

– Men vi vil gerne gøre op med en kultur, hvor det ligger i luften, at det må og måske også bør tage meget mere end et halvt år at lave et speciale, siger Hans Jørgen Lundager Jensen, der er studieleder ved Religionsvidenskab. Han mener, specialet i dag er omgivet af en urimelig videnskabelig aura.

Kunsten at fokusere

Else Kragelund Holt, der er studieleder ved Teologi, betegner kontrakten som et signal til, at de studerende skal skrue ambitionerne ned.

– Specialet er afslutningen på et studium og ikke begyndelsen på en forskerkarriere, siger studielederen, der ikke vil høre på piv om, at standarden sænkes.

– Vi sænker omfanget, men hæver fokuseringen. Kunsten består jo ikke i at kunne brede sig, men at kunne fokusere og på den måde løse en opgave inden for nogle rammer. Vi uddanner folk, der er klar til at gå ud i et arbejde, mere end vi uddanner forskere. Den uddannelse kommer bagefter, og de, der skal den vej, skal nok finde ud af det.

I Videnskabsministeriets nye bekendtgørelser om eksamener og uddannelser vægter specialet som hidtil 30 ECTS-points på fakultetets uddannelser svarende til et halvt år. Ministeriet har dog aldrig direkte krævet, at specialet skal skrives på den tid, men på Det Teologiske Fakultet er der ingen tvivl om, at de politiske vinde blæser i retning af, at specialetiden skal ned. Derfor betragter flere kontrakten som en nødvendig bureaukratisk manøvre, som de accepterer uden at have hjertet med.

Specialet skal ikke være en mur

Det er op til de studerende, hvornår de vil skrive under på kontrakten. Fakultetet har her valgt en blødere ordning end søsterfakultetet i København, der også indfører specialekontrakten fra 1. september i år. Men der vil fakultetet kontakte de studerende, når de har meldt sig til den sidste eksamen for specialet. I både Århus og København bliver kravene til specialets omfang fremover 50-75 sider mod tidligere 60-100 sider.

– Jeg så gerne en grænse på 50 sider. Det ville være fuldt rigeligt i en skriveperiode på tre måneder. Men det fik jeg ikke igennem, siger Hans Jørgen Lundager Jensen, der dog godt kan forstå de studerende, som vil bruge den måske eneste mulighed, de får for at lave en større af-

Vi skal ikke hælde sæbe på vejen, men sikre de studerende med god skiltning, så de kommer hurtigt frem, siger studieleder Else Kragelund Holt.

handling.

– Selvfølgelig vil de gerne det. Men reglerne er også til for at beskytte folk mod dem selv. Men har folk kapacitet til at lave et stykke videnskabeligt arbejde, må de gerne det. Jeg vil bare gerne også give andre specialer akademisk legitimitet, så den studerende uden videnskabelige aspirationer også kan være stolt af sit speciale. Specialet skal stå som noget, man glæder sig til, og ikke den mur, som selv gode studerende

efter tredje år har betragtet som uoverkommelig, siger Hans Jørgen Lundager Jensen.

Mere intens vejledning

Som modydelse for deres underskrift på kontrakten kan de studerende på Teologi og Religionsvidenskab se frem til en mere intens vejledning, når de går i gang med deres speciale. Kontrakten er bygget op med tre måneders vejledning og efterfølgende en skriveperiode på tre

måneder. På Teologi har der i flere år været afsat samme tid til selve skriveprocessen, så det er primært vejledningsfasen, der nu strammes op.

– Det er jo disputatstankegangen om igen, når den studerende sidder alene med ansvaret. Som institution tager vi nu en del af det ansvar på os, siger Else Kragelund Holt, der mener, de studerende i dag også står bedre rustet til at skrive opgaven på tre måneder.

Med de nye studieordninger er der langt flere skriftlige emneopga-

SAMMENHÆNG MELLEML KRAV OG NORMERING

- På Det Teologiske Fakultet tæller et speciale 30 ECTS-points svarende til et halvt år.
- Den nye specialekontrakt skal skabe sammenhæng mellem faglige krav, tidsforbrug samt omfang og den normering, der er fastlagt i Videnskabsministeriets bekendtgørelser.
- De studerende får seks måneder til at udarbejde specialet fordelt med tre til vejledning og tre til selve skriveperioden.
- Kravene til specialets omfang reduceres fra 60-100 sider til 50-75 sider.

ver. En del eksamener foregår som skriftlige hjemmeopgaver, hvor de lærer at disponere stoffet, og på kandidatuddannelsen er der tidages prøver, hvor de afleverer 10-15 sider. Så de er i træning, siger studielederen.

Ikke "skolegørelse"

Hvis de studerende ikke kan overholde kontrakten, dumper de og må begynde forfra med en ny kontrakt. De kan dog arbejde videre med det samme emne eller begynde på et nyt.

Else Kragelund Holt mener, specialekontrakten er med til at gøre de studerende ansvarlige.

– Sådan ser jeg også vores nye studieordning, som vi arbejdede med, før den nye bekendtgørelse kom. Selvfølgelig kan man kalde kontrakten for en "skolegørelse" af de studerende, men man kan også tale om et samarbejde mellem en aktiv studerende og en vejleder i baghånden. Vejlederen skal give den studerende nogle redskaber til at presse sig selv frem. Det viser sig jo, at folk arbejder bedre i team, hvor de er ansvarlige over for andre, og sådan vil en forpligtende aftale med en vejleder også fungere. Så frem for at tale om "skolegørelse" ser jeg det som en facilitering af ansvaret for egen læring. I stedet for at hælde sæbe på vejen, så folk kører usikkert, bygger vi en vej med god skiltning, så de kørende kommer hurtigt frem.

Helge Hollesen / campus@au.dk

Flere kontrakter på vej

På Humaniora bliver de et af flere midler til at få specialer færdige på et halvt år. Naturvidenskab vil gøre kontrakter obligatoriske.

NYE TIDER

Specialestudierende, der indgår kontrakter med deres vejledere, er ikke noget ukendt fænomen på universitetet. Psykologi, Kemi og Informationsvidenskab er nogle af de institutter, der i dag bruger en form for kontrakter som et redskab, når studerende skal i gang med specialet. Men modsat kontrakterne på Det Teologiske Fakultet er de ikke direkte begrundet med den tid, der formelt er afsat til at skrive specialet.

På Det Naturvidenskabelige Fakultet er kontrakter dog på vej i de nye studieordninger, så specialeperioden på alle fag kommer i overensstemmelse med de formelle krav i Videnskabsministeriets bekendtgørelser, fortæller studieleder, lektor Svend Skyum.

Slutdato og dispensation

– Der bliver tale om kontrakter, hvor de studerende kan angive, om

de studerer på fuld tid eller i mindre omfang, f.eks. på grund af erhvervsarbejde. Men der skal fastlægges en slutdato, som eventuelt kan forlænges med tre måneder. Bliver det aktuelt med yderligere forlængelse, skal studienævnet inddrages. Hvis det ikke vil dispensere fra fristen, kan det vælge at stille den studerende en opgave inden for pensum, som skal afleveres i løbet af seks uger. Sker det ikke, dumper den studerende. Det er endnu ikke afklaret, om de så skal begynde helt forfra, eller om de kan bygge videre på det speciale, de har arbejdet med, forklarer Svend Skyum.

De faciliteter, som de studerende skal have adgang til i specialeperioden, vil også indgå i kontrakterne på Det Naturvidenskabelige Fakultet. Det vil typisk være laboratoriefaciliteter på de eksperimentelle fag, hvor de studerende har et år til at udarbejde deres speciale. Den gælder bl.a. på Kemi, hvor de specialestudierende gennem flere år har fået et

brev om, hvornår de forventes at være færdige. De kan så risikere at miste muligheden for at bruge både laboratorierne og læsepladsen på instituttet.

– Det er en praktisk ordning, som skal sikre, at kommende specialestudierende også kan få adgang til faciliteterne, siger lektor Flemming Hegelund Pedersen.

Flere virkemidler på Humaniora

Det Humanistiske Fakultet har gennem det sidste år diskuteret specialer og specialeregler med studie- og studieledere og er nu ved at sammenskrive konklusionerne. Det er fakultetets mål, at det skal være hovedreglen snarere end undtagelsen, at specialestudiet gennemføres på et halvt år. En specialekontrakt indgår som et blandt flere virkemidler. Fakultetet vil lade studienævnene afgøre, om de studerende skal skrive under på en kontrakt.

– Men vi beder studienævnene overveje muligheden for at indføre

kontraktlignende forhold, som det allerede er sket på nogle studier. Her aftaler de studerende afleveringsdatoen med deres vejledere, uden at det dog har karakter af en tilmelding til eksamen.

– Fakultetet lægger op til at bruge ordet kontrakt på den måde, at vejlederen aftaler med den studerende, hvornår vedkommende skal aflevere, men den studerende melder sig stadig til eksamen en måned før afleveringen. Det skaber opmærksomhed på afleveringsdatoen både for studerende og vejledere, samtidig med at den studerende kan genforhandle kontrakten undervejs, hvis der er brug for det, forklarer Arne Kjær.

Griber ind efter et år

På Psykologisk Institut bliver der også indgået kontrakter mellem vejledere og studerende, hvor der skal tages stilling til en forlængelse, hvis deadline overskrides.

– Flere og flere ønsker at overstå specialet på et halvt år, og det lykkes som regel, siger lektor Jette Fog, der bl.a. samler op på de studerende, der er på vej ud i specialesumpen.

– Vi griber dog først ind, når de overskrider to semestre, forklarer hun.

Helge Hollesen / campus@au.dk

Væk fra lektor Blomme-stilen

Det er uhyre svært at blive en god underviser, erkender to af universitetets undervisere, der netop har været på pædagogisk kursus.

DEN GODE UNDERVISNING

Aarhus Universitet har i 13 år tilbudt pædagogiske kurser til adjunkter. Faren for at blive en kedelig underviser er overhængende, men med adjunkt-pædagogikum får de forholdsvis uerfarne undervisere en masse gode råd til at undgå den fare. Postdoc Søren Kahns fra Institut for Human Genetik og adjunkt Jørgen Skov Sørensen fra Center for Multireligiøse Studier, der netop har fulgt kurset, mener, det er et absolut nødvendigt kursus.

Søren Kahns siger:

– Det er meget vigtigt, fordi Aarhus Universitet er en undervisningsinstitution, og jeg kommer som ph.d. med en baggrund, som ikke er særlig pædagogisk, og skal træde ind i en undervisningssituation. Jeg var ikke særligt godt rustet til det, og så kopierer man fuldstændigt den undervisning, man kender, selv om man ikke synes, den var optimal, siger han.

Og Jørgen Skov Sørensen tilføjer:

– Og så var det befriende, fordi vi alle sammen var gode til at være åbne om de problemstillinger, hvor vi ikke føler, vi slår til.

Begge oplever, at der sjældent bliver talt om undervisning kollegerne imellem. Ikke fordi der ikke er interesse for at tale om undervisning, for det er der, påpeger Jørgen Skov Sørensen:

– Men når man taler om undervisning på institutniveau, ender man meget hurtigt med at tale om faget i stedet, for der føler vi os på hjemmebane – det er langtfra tilfældet for alle, når det kommer til det pædagogiske.

Studerende skal inddrages

Især er de to efter kurset meget opmærksomme på, at de ikke "bare" skal aflevere deres viden til de studerende.

– Jeg vil undgå, at min undervisning bliver ren forelæsning. På kurset talte vi om, at man kan bruge spørgsmål på udvalgte tidspunkter

for at få eleverne mere med. Kurset har også fået mig til at tænke på, hvad det er for spørgsmål, man stiller til de studerende. At det er spørgsmål, som de ved at tænke sig om godt kan svare på, så de bliver inddraget. Det gælder om at undgå envejsskommunikation, siger postdoc Søren Kahns.

– Eller man kan lægge en kort summepause ind – eller en afstemning, supplerer Jørgen Skov Sørensen.

– Ja, bare man får rusket lidt op i den monotoni, som jeg kan mærke, jeg kan forfalde til, siger Søren Kahns.

Der bliver stille et øjeblik, inden Jørgen Skov Sørensen fortsætter:

– Den traditionelle undervisning ala lektor Blomme, hvor læreren afleverer sin viden til en tavs klasse, ligger lige for – måske fordi det er det nemmeste. Men man kan ikke aflevere en videnspakke på den måde. Jeg kan ikke huske, hvordan vi lige formulerede det på kurset, men viden er noget, man opbygger sammen med de studerende i kraft af, at man i højere grad inddrager dem i et ræsonnement for eksempel. Hvis nu sådan og sådan – hvad så?

Planlægning vigtig

Begge fremhæver, at kurset også i høj grad har været med til at åbne deres øjne for, hvor vigtigt det er at afstemme kursusindhold med undervisnings- og eksamensform. Planlægningsdelen af undervisningsforløbet er uhyre vigtig, siger de i dag. Især peger de på, hvor vigtigt det er at lave gode beskrivelser af kurset, så indhold og ikke mindst mål på forhånd står klart for såvel studerende og underviser.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

PÆDAGOGISK NETVÆRK

For at fremme den gode undervisning har Aarhus Universitet etableret Universitetspædagogisk Netværk, der består af: (fra venstre) Berit Eika fra Enhed for Medicinsk Uddannelse, Torben K. Jensen fra Center for Læring og Uddannelse på Samfundsvidenskab, Poul V. Thomsen fra Center for Naturfagernes Didaktik på Naturvidenskab, Hanne Leth Andersen fra Center for undervisningsudvikling, der dækker både Humaniora og Teologi samt Jens Dørup fra e-Læringsenheden.

Det kan blive bedre

Der skal to parter til at udvikle god undervisning, fastslår uddannelsespolitisk ordfører i Danske Studerendes Fællesråd, Kirsten Marie Kristensen. Hun sidder nu i en arbejdsgruppe, der skal levere ideer til udvikling af undervisningen.

DEN GODE UNDERVISNING

Aarhus Universitet gør meget for at fremme god undervisning. Men det betyder ikke, at vi kan hvile på laurbærrerne, mener Kirsten Marie Kristensen, der er uddannelsespolitisk ordfører i Danske Studerendes Fællesråd (DSF) og studerende ved Aarhus Universitetet.

– Vi kan gøre endnu mere, og den

gode undervisning kan virkelig blive et område, universitetet kan profilere sig på, siger hun.

Før sommerferien udgav DSF folderen *Kortere studietider* – en håndbog i at reducere studerendes gennemførelsestider på universiteterne. Folderen, der bl.a. peger på undervisnings- og eksamensformerne som en af årsagerne til de lange studietider, fik meget omtale, og der gik ikke

lang tid, før videnskabsminister Helge Sander nedsatte en arbejdsgruppe med det formål at komme med anbefalinger til udviklingen af undervisningen på universiteterne.

– Vi har holdt ét møde, så der er endnu ikke så meget at fortælle. Men meningen er, at vi skal indsamle både udenlandske og indenlandske eksempler på god undervisning, som kan inspirere universiteterne og

Undervisningsevner skal dokumenteres

Det er ikke nok at være en god forsker, hvis man vil ansættes på Aarhus Universitet. Som noget nyt har universitetet indført, at alle kommende adjunkter, lektorer og professorer skal dokumentere deres evner og erfaringer som undervisere.

DEN GODE UNDERVISNING

Aarhus Universitet har som det første universitet i Danmark indført et krav om, at kommende adjunkter, lektorer og professorer skal dokumentere deres undervisningsevner og -erfaring, når de søger job på universitetet. Tidligere blev der til vi-

denskabelige stillinger lagt altovervejende vægt på ansøgernes forskningskvalifikationer, men for at signalere, at god undervisning er lige så vigtig som god forskning, har Aarhus Universitet indført kravet til ansøgere om at dokumentere deres undervisningsevner.

Nyansat lektor på Statskundskab

Asbjørn Skjæveland er en af de første, der har udarbejdet en undervisningsportfolio.

– Det tog mig et par dage at udarbejde den, men jeg synes, det er en god ide. Universitetet har to kerneopgaver, undervisning og forskning, og det hører med til det at være ansat her, at man tager undervis-

ningsdelen alvorligt, siger Asbjørn Skjæveland.

Rent konkret skal ansøgningen vedlægges en såkaldt undervisningsportfolio, der indeholder beskrivelse og dokumentation for ansøgerens udvikling som underviser samt evalueringer fra studerende, institutledere eller f.eks. kursusledere. Der-

udover kan den også indeholde ansøgerens tanker om pædagogik.

Gevinst for ansøgeren

Det nye krav er ikke kun godt for universitetet, der kvalitets sikrer undervisningen. For ansøgeren kan det blive mere end et nødvendigt stykke papir, der skal være med til at skaffe vedkommende det ønskede job.

– Det giver en udmærket bevidsthed om, hvilke tanker man har gjort sig om undervisningen undervejs, og hvad man kan arbejde videre med. Altså en status på, hvor man står som underviser nu, siger Asbjørn Skjæveland.

Jakob Mark/AU-foto

de enkelte undervisere, siger Kirsten Marie Kristensen, der er blandt de 15 medlemmer i arbejdsgruppen.

Mere end gruppearbejde

Der skal to parter til at udvikle den gode undervisning. Engagement og motivation går begge veje, fastslår Kirsten Marie Kristensen, der anbefaler studerende, at de tager en diskussion med læreren om undervisningen, hvis den ikke fungerer.

– Det handler ikke om, at der findes én rigtig undervisnings- og eksamensform. Det er forskelligt fra fag til fag. Men det er vigtigt, at valget af undervisnings- og eksamensformer sker ud fra fagdidaktiske og pædagogiske overvejelser, og at de er i overensstemmelse med den viden og de kompetencer, man skal tilegne sig som studerende.

Gruppe- og projektarbejde, som det foregår på Aalborg Universitet og på RUC, er flere gange trukket frem som idealmødelen – ikke mindst fordi de to universiteter har højere gennemførelsesprocenter end de "gamle" universiteter. Men Kirsten Marie Kristensen mener, det er for forenklet.

– Projekt- og gruppearbejde er vigtigt, bl.a. fordi det er en undervisningsform, hvor man bliver holdt i gang. Men det kan ikke stå alene. Desuden findes der mange andre former for projekt- og gruppearbejde end dem, de har i Aalborg og Roskilde. For eksempel på Informationsvidenskab her i Århus, hvor jeg selv studerer.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

Undervisningsportfolien er et krav, hver gang man søger en stilling på universitetet, også hvis det er en ny og højere stilling – evt. som professor – samme sted. Det vil sige, at portfolien ikke er en engangsforetelse, og derfor har de universitetsansatte undervisere karrieremæssig interesse i at kunne dokumentere en fortsat udvikling som underviser.

– Ud over kravene til den videnskabelige produktion, der i forvejen er under tidspres, er man nødt til at tænke på løbende at opkvalificere sine evner som underviser. Men igen, det er helt i orden, fordi undervis-

ning er en kerneopgave, siger Asbjørn Skjæveland.

Universitetets retningslinjer for, hvad en undervisningsportfolio skal indeholde, kan læses på www.au.dk/da/politik/portfolio

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Århus-modellen

Aarhus Universitet arbejder med at forbedre undervisningen for de studerende. Det er ikke længere nok, at underviserne skal kunne stoffet og fremlægge det.

DEN GODE UNDERVISNING

Fra at være en smal indsats i 1993 er udviklingen af den gode undervisning i dag blevet til et stort område for Aarhus Universitet. Med indsatsen følger undervisning af forskere i det at undervise, og fremstødet spænder over alle fakulteter.

Torben K. Jensen, formand for Universitetspædagogisk Netværk, fortæller:

– Det hele startede med en gruppe ildsjæle, der i 1993 afholdt et kursus for adjunkter. Det blev systematiseret i 1994 med Regler for Adjunktuddannelsen i Universitetspædagogik, vedtaget af Konsistorium. I 1998 og 1999 oprettes Center for Naturfagernes Didaktik og Enheden for Medicinsk Uddannelse, og i 2000 opstår så Universitetspædagogisk Udviklingsenhed (UU), som i 2004 skiftede navn til Universitetspædagogisk Netværk (UN). Det er det første tiltag, der på baggrund af forskning sætter fokus på universitetspædagogikken, siger han.

I 2001 kom e-Læringsenheden til, og i 2002 fremlagde UU sin rapport om universitetspædagogik, den såkaldte Århus-model. Den anbefalede at styrke forskningsindsatsen på området og gjorde opmærksom på, at forskere også skal uddannes til undervisere.

– Vi har indført de såkaldte undervisningsportfolier, som skal medsendes jobansøgningen, hvis man skal ansættes på Aarhus Universitet. Her skal man godtgøre sin undervisningserfaring, ligesom man altid har skullet med sin forskning, siger Torben K. Jensen.

I 2003 sluttede to nye centre sig til enheden: Center for Læring og Uddannelse på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet og Center for Undervisningsudvikling, et samarbejde mellem Det Humanistiske og Det Teologiske Fakultet. UN består i dag af en række enheder, som hver tager sig af universitetspædagogisk forskning og undervisningen af undervisere på deres fakultet.

– Vi har behov for indsatsen. Igen og igen støder man på den holdning, at bare en forsker kan sit stof og fremlægge det for de studerende, så er det godt nok. Men der er vid forskel på det og god undervisning. Den handler om at planlægge forløb, der får de studerende til at arbejde på måder, så de lærer noget, siger Torben K. Jensen.

– Men der er en barriere, som er

svær at overkomme. Mange forskere ser ikke sig selv som primært undervisere. Derfor håber jeg, at flere vil gøre brug af de tilbud, der bliver stillet til rådighed for dem. Vores erfaringer viser, at der er meget at vinde ved at tage sig tid til at forbedre sin undervisning, siger Torben K. Jensen.

Kasper Thaarup

DEN KOMMENDE INDSATS PÅ FAKULTETERNE

HUMANIORA OG TEOLOGI

- Specialeundersøgelse: fokus på specialevejledning og på, hvordan man kvalitetssikrer denne.
- Udvikling af nye og eksisterende eksamensformer til de nye studieordninger samt projekt om kompetenceudvikling for undervisere om gruppevejledning og mentorsamtaler.
- Kollegial supervision, hvor undervisere knyttes sammen i små grupper og giver feedback på hinandens undervisning.
- Kursusudbud til undervisere i udvikling af skriveudviklingen i undervisningen.
- Desuden kurser i stemmetræning, kropssprog og formidling i undervisningen.

SAMFUNDSVIDENSKAB

- Kurser i at planlægge og afholde undervisning og forelæsningsfor adjunkter og ph.d.er.
- Kurser i forskningsformidling i massemedier.
- Tilbud til garvede undervisere om kollegavejledning med støtte fra supervisor udefra.
- Tilbud til de studerende om, hvad god læring er. Motivationen er, at mange finder overgangen fra gymnasiet svær, og at det kan afhjælpes (starter næste forår).

NATURVIDENSKAB

- Samarbejdsprojekt med fysik på Københavns Universitet, Danmarks Tekniske Universitet og Aarhus Universitet om 1. årsstuderendes begrebsforståelse, og hvordan man

kan give dem en bedre indgang til læring.

- 3-dages seminar for alle undervisere på Biologi om undervisning.
- Evaluering af Studium Generale.

SUNDHEDSVIDENSKAB

- Nyt professorat i videreuddannelse af læger. Fokus på overgangsproblematikken mellem universitetet og arbejdsliv.
- Kliniske færdighedslaboratorier med moduler, der skal ruste de studerende til klinikophold.
- Udvikling af kurser for kliniske undervisere. Massiv interesse fra underviserne gør, at der kræves en ekstra indsats på området.
- Fokus på specielle undervisningsopgaver; bl.a. hvordan man lærer folk at bruge et stetoskop og metoder, så man derefter kan teste det lærte.

E-LÆRING

- AULA – Aarhus Universitets e-læringsplatform. Et tilbud til undervisere om kursuslæringsplatform, der samler informationer, kursusmateriale og dialogmuligheder for undervisningsforløbet på en enkelt internetside.
- IKTlab – adgang til forskelligt udstyr til digital undervisning, bl.a. lyd og lysudstyr og muligheder for videokonferencer.
- Kursusvirksomhed – service for undervisere og øvrige ansatte, der har brug for råd og vejledning ved anvendelsen af nye teknologier til undervisning og formidling.

Undervisere forbedrer hinanden

De kommende to semestre deltager undervisere på Humaniora og Teologi i hinandens undervisning. Målet er at forbedre og udvikle undervisningen.

DEN GODE UNDERVISNING

24 undervisere fra Humaniora og seks fra Teologi på Aarhus Universitet har sagt ja til at medvirke i en ny måde at forbedre deres undervisning på. Metoden, der hedder kollegial supervision, er ikke tidligere brugt på universitetsniveau, og Statens Center for Kompetence- og Kvalitetsudvikling har skudt 150.000 kroner i projektet.

De to næste semestre skal de medvirkende i grupper på tre perso-

ner deltage i hinandens undervisning med skiftende roller. De to, der ikke selv underviser, har hver sin opgave: Enten at observere underviseren og forstå den efterfølgende evaluering eller at give feedback på selve evalueringssamtalen.

– Kollegial supervision er en helt bestemt samtaleform, hvor man er aktivt lyttende og nænsomt lyttende. Det er ikke som dagligdagstaleformen, hvor man skifter emne hele tiden og typisk fortæller en parallelhistorie til det, den anden har for-

talt. Og man aftaler, hvad der skal tales om. Man må ikke bare skyde løs på hinanden. Det skaber forsvar snarere end udvikling, siger centerleder Hanne Leth Andersen, Center for Undervisningsudvikling.

Erfaringerne fra projektet skal komme alle landets universiteter til gode.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

FLASKELEG!

Den, flaskehalsen peger på, scorer panten ...

BLACK PENCIL

1,00 kr.

**Nu er der pant på alkoholsodavand.
Tjek din flaske for pantmærke!**

Fra 1. april er alkoholsodavand kommet med i det danske retursystem. Det betyder, at den krone du betaler i pant, får du retur i samme øjeblik, du afleverer den tomme flaske i returautomaten eller butikken! Og hvordan kommer den så derhen?

Må vi foreslå en lille leg: Den flaskehalsen peger på ... scorer panten til sig selv og sikrer samtidigt, at flaskerne havner der, hvor de kan genanvendes – til gavn for miljøet. Tænk på det næste gang du er sammen med vennerne!

danskretursystem

Er det ok at give borgmesteren et kindkys? spurgte rektor. Det var det, svarede Louise Gade.

Rektor fik sit kindkys

Ny rektor mødt med kys, kram og tårnhøje forventninger.

Århus kyssede i bogstaveligste forstand rektor Lauritz B. Holm-Nielsen velkommen ved receptionen den 16. august, hvor mere end 500 var mødt op for at lykønske den første ansatte rektor i universitetets 77-årige historie.

Borgmester Louise Gade reagerede prompte på rektors spørgsmål, om man må kindkysse en borgmester, og fik sit kys.

– Jeg håber, at dette kys bliver symbolet på et fortsat godt samarbejde mellem byen og universitetet, sagde hun i sin velkomsttale.

– Århus Kommune prioriterer, at Århus yderligere udbygger sin position som en attraktiv viden- og uddannelsesby på internationalt niveau. Jeg tror, at du med din erfaring vil kunne medvirke til ikke blot at cementere, men også at udvikle såvel universitetet som hele byen som et markant centrum for videnudvikling og for videndeling, sagde Louise Gade og inviterede samtidig rektor og universitetet til et fortsat stærkt og forpligtende samarbejde med erhvervslivet og de offentlige myndigheder.

Men det var ikke kun borgmesteren, der blev taget pænt imod. Lauritz B. Holm-Nielsen tog sig tid til at hilse pænt på alle de fremmødte. Det bevirkede, at der opstod kø fra indgangen til helt ud til Ringgaden. Den dag skinnede solen heldigvis, selv om den nye rektor har bedt om regn og blæst.

Over 500 ansatte, studerende og gæster mødte frem til receptionen.

En af vore egne

Formand for universitetets bestyrelse Jens Bigum bød velkommen og takkede de mange fremmødte.

– Vi er naturligvis glade for, at du fra din fjerne position i Washington kunne se, at mulighederne ligger i Århus. Jeg ved godt, at det ikke er helt tilfældigt, du har fået øje på dette, fordi du heldigvis har bevaret kontakt til byen og universitetet. Du vil ikke blive betragtet som en fremmed, men du vil blive oplevet som en af vore egne, der er kommet tilbage, sagde bestyrelsesformanden.

Han lagde ved samme lejlighed op

til et tæt samarbejde mellem bestyrelsen og rektor, men understregede, at det kræver langt mere end dette at være rektor på Aarhus Universitet.

– På et universitet kommanderer eller dikterer man sig ikke til succes, man diskuterer og motiverer til det, men jeg tror også, at der på et universitet er mulighed for at vise lederskab. Den naturlige leder har muligheden for at stikke en retning ud og få mange til at følge den. Vi tror i bestyrelsen, at du har de egenskaber, der skal til for at sikre stor fremdrift og stor succes i årene, der

Lauritz B. Holm-Nielsen i samtale med bestyrelsens formand, Jens Bigum.

Anders Correll

... og så skulle gaveerne pakkes sammen.

kommer, sagde formanden.

Han afsluttede med at citere et brev, som forfatteren Benny Andersen havde modtaget fra en otteårig pige, der havde læst de samlede digte om Snøvsen. Hun skrev kort og godt: Det var den første og bedste bog, jeg nogensinde har læst.

– Du er den første og bedste rektor, jeg nogensinde har ansat. I de kommende år skal du blot bevise alt dette i praksis, sagde Jens Bigum

Kandidater er også mennesker

Lauritz B. Holm-Nielsen fik også et velmenende humanistisk råd med på vejen af idehistoriestuderende

Mikkel Lodahl: Du skal huske på, at universitetets opgave ikke kun er at producere kandidater – universitetet skal også producere mennesker, sagde han med henvisning til den versonende debat om effektiviseringen af universitetsuddannelserne.

Anders Correll / ac@adm.au.dk

Hollywood Sign TM & © 2005 Hollywood Chamber of Commerce. Licensed by Global Icons, LLC. All rights reserved.

18–28 år? Check-in til dine fordele.

Er du 18–28 år, kan du med Check-in-pakken bl.a. få Visa/dankort og Netbank uden årsgebyr. Check-in-pakken giver dig en række fordele, bl.a. en høj rente på din lønkonto, gratis oprettelse af en kassekredit med lav rente og gratis Netbank.

Du betaler ikke gebyr, når du hæver penge i vores pengeautomater eller veksler valuta hos os. Du kan tilmelde dig Check-in-pakken i filialen eller på www.nordea.dk

Gør det muligt

Nordea

Lysten skal drive værket

Skal Aarhus Universitet blive endnu bedre, skal både studerende og ansatte holde fokus på det, de er gode til, siger den nye rektor Lauritz B. Holm-Nielsen.

NY REKTOR

– Alle er gode nok – alle er mere end gode nok, siger den nye rektor med henvisning til og respekt for studerende og medarbejdere på Aarhus Universitet.

For ham handler det ganske enkelt om at opdyrke de sider, man er god til, og bruge mindst mulig tid på det, man ikke er så god til. Han sender dermed et klart signal til lederne om, at de skal skabe synergi mellem de enkelte medarbejders stærke sider – det gælder naturligvis også de studerende.

Det handler om teamwork

Et godt eksempel er den individuelle forskerbedømmelse, hvor alle bedømmes ud fra den samme skabelon. Her er det vigtigt, at instituttet, afdelingen eller forskergruppen opfatter sig selv som et team, hvor alle yder deres bedste inden for det, de er gode til. Han gør f.eks. gerne op med det skisma, at forskerne både skal kunne begå sig i en snæver forskningsverden og samtidig være fantastiske formidlere til den brede befolkning.

– Der er forskere, der mestrer de to discipliner fremragende, men der er også mange, der ikke kan, og det er i orden – så længe man yder sit bedste. Jo mere komplekse fagene bliver, desto større bliver behovet for, at vi arbejder i team. Ikke fordi vi skal slække på kravene, tværtimod, men det er gruppen, som har forpligtelserne, og ikke det enkelte medlem af gruppen.

– Jeg vil gå så vidt som til at sige, at det kan være formålstjenligt, at nogle medarbejdere tilbringer hovedparten af deres tid i kantinen, fordi de på den måde kan være med til at skabe lige præcis det studiemiljø, som gør, at de studerende kan li' at komme på instituttet. Det siger sig selv, at de skal kommunikere med de studerende, men kaffepauserne kan være lige så vigtige som forelæsningserne, siger rektor.

Fællesarealerne skal befolkes

Et andet af Lauritz B. Holm-Nielsens store ønsker er at gøre universitetets fællesarealer, det vil sige kantiner, biblioteker, auditorier m.m., til store levende arbejdspladser, hvor både studerende og medarbejdere kan studere, kommunikere eller bare socialisere.

– Jeg vil have disse arealer befolket. Det skal være attraktivt for de unge mennesker at mødes her. Meget gerne med deres bærbare computere, så de ikke bare kommunikerer med hinanden, men også med verden udenfor. Derfor har jeg nu bedt om at få etableret trådløs ad-

gang til internettet i alle fællesarealer, siger Lauritz B. Holm-Nielsen.

Større fleksibilitet i studierne

Lauritz B. Holm-Nielsen ønsker at tilføre studielivet en større grad af fleksibilitet. De studerende må ikke køre fast i fag, hvor de presser talentet ud over, hvad de kan magte på det givne tidspunkt. Ikke sådan at forstå, at niveauet skal være lavere, eller at studietiden skal forlænges – tværtimod.

– Jeg så gerne, at de studerende, som kan overkomme mere end det normerede, også belønnes efter det. Gennemfører man fag, der svarer til 2 1/2 semester pr. år, så skal man efter min mening også have 2 1/2 års SU. Det er ikke noget, jeg bestemmer, men jeg vil gerne være med til at rejse debatten. Det er ikke alle, som skal gøre det, men det skal være muligt.

Lauritz B. Holm-Nielsen glæder sig over, at Aarhus Universitet som det første universitet gik over til også at vægte undervisningserfaring ved ansættelser.

– Det synes jeg er meget relevant, og jeg er meget spændt på at se, hvordan de forskellige fakulteter griber det an. Men det er ikke kun de nye undervisere, vi skal holde fokus på, når det handler om undervisningspædagogik. Her er der tale

om en livslang læringsproces. Derfor skal vi naturligvis også støtte op om de "gamle" undervisere, som har brug for at blive bedre, siger han.

Vil værne om grundforskningen

Da Lauritz B. Holm-Nielsen for ca. 28 år siden for første gang sagde farvel til Aarhus Universitet for at blive professor og herbarieleader i Ecuador, udtalte han til den daværende universitetsavis *Information og Debat*: "Vi stiller gerne vores resultater til disposition (for erhvervslivet, red), men vi vil finde det uacceptabelt, om man på en eller anden betydende marginal blev afhængig af bevillinger fra erhvervslivet. Det ville give en uønsket form for styring af forskningen." Og den udtalelse står han stadig ved.

– Der er sket meget siden 1978 – dengang var det ikke almindeligt, at man samarbejdede med erhvervslivet. Det var i det hele taget ikke almindeligt, at man samarbejdede med nogen som helst. I dag er det heldigvis anderledes, og Aarhus Universitet har et meget fint samarbejde med både erhvervsliv og samfund, siger han.

– Men vi skal stadigvæk værne om den fri grundforskning, og det er mit ansvar, at der ikke er nogen, der føler, at den krænktes. Det tager jeg meget alvorligt. Vi har jo meget store res-

sourcer, som vi selv tjener ved at yde fremragende forskningsbaseret undervisning, og vi skal da være meget opmærksomme på, hvordan vi blander interne midler med eksterne midler.

– Jeg har i mange år ikke hørt industrien, eller politikerne for den sags skyld, kritisere viljen til samarbejde. Og det gælder sådan set begge veje, men vi har endnu ikke helt fundet de rette former for dette samarbejde. Mine erfaringer fra Mexico, hvor jeg var med til at opbygge kooperative forskningskonsortier, bestående af universiteter, forskningsinstitutioner og industri med underleverandører, viste, at det kræver meget store investeringer, både hvad angår penge og arbejdskraft, før man begynder at forstå hinanden – at tale samme sprog. Vi har viljen, samfundet har viljen, men vi mangler brobygningsressourcer, så vi for alvor begynder at tale samme sprog. Det er jo en kæmpe energi, der skal sættes ind i det. Det er tid, det er energi, og det er fokus, siger Lauritz B. Holm-Nielsen.

Ved godt mod

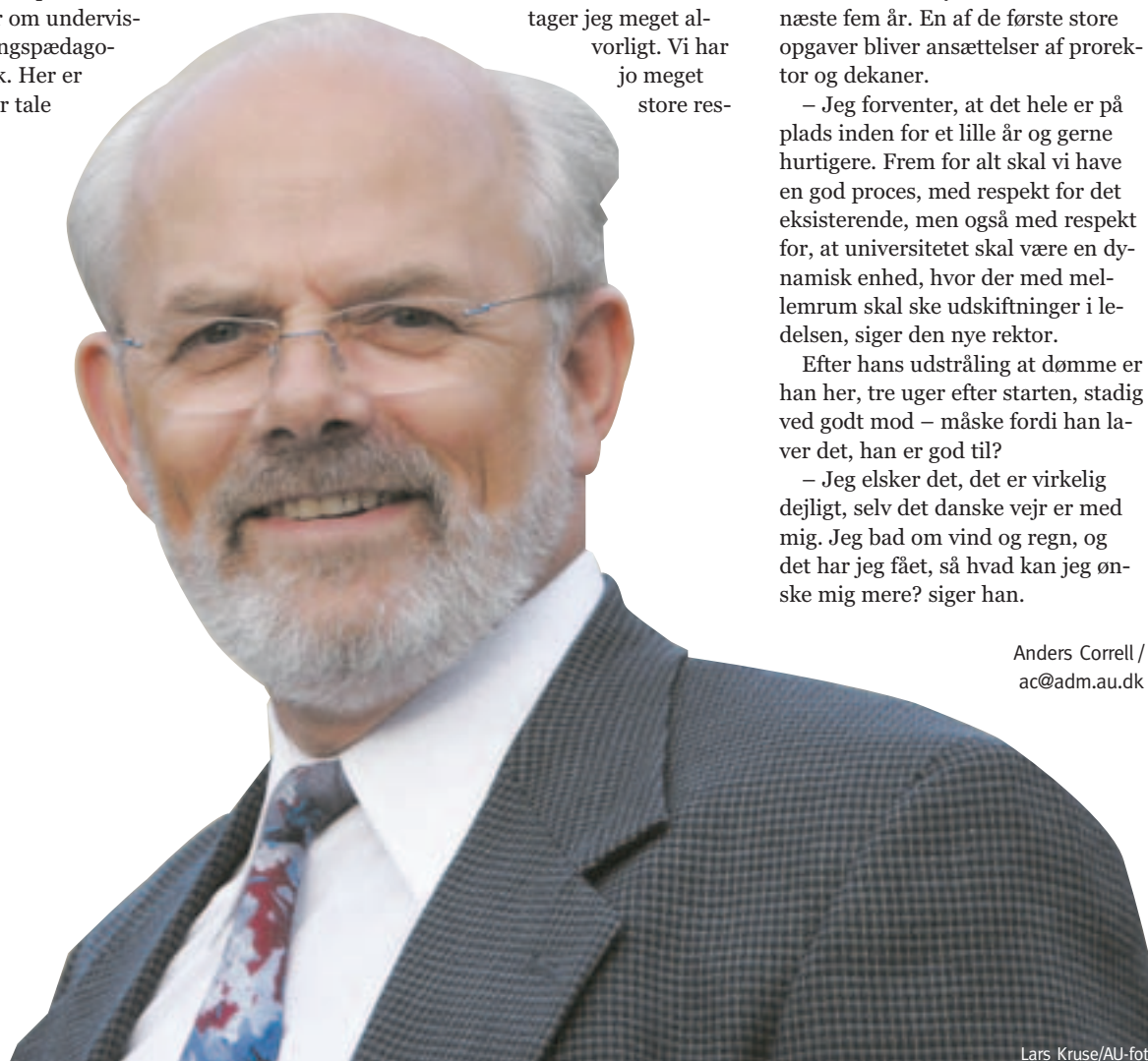
Lauritz B. Holm-Nielsen er i øjeblikket i gang med at skaffe sig et overblik over det universitet, han med reference til bestyrelsen skal lede de næste fem år. En af de første store opgaver bliver ansættelser af prorektor og dekaner.

– Jeg forventer, at det hele er på plads inden for et lille år og gerne hurtigere. Frem for alt skal vi have en god proces, med respekt for det eksisterende, men også med respekt for, at universitetet skal være en dynamisk enhed, hvor der med mellemrum skal ske udskiftninger i ledelsen, siger den nye rektor.

Efter hans udstråling at dømme er han her, tre uger efter starten, stadig ved godt mod – måske fordi han laver det, han er god til?

– Jeg elsker det, det er virkelig dejligt, selv det danske vejr er med mig. Jeg bad om vind og regn, og det har jeg fået, så hvad kan jeg ønske mig mere? siger han.

Anders Correll /
ac@adm.au.dk

Lars Kruse/AU-foto

Det mener rektor om

Ledelse

Gode ledere på alle niveauer vil først og fremmest hjælpe deres medarbejdere og de studerende til at finde deres stærke sider, men de vil også kunne identificere og hjælpe folk ud af deres frustrationer. Det er meget frustrerende, hvis man tror, at man skal kunne alt.

At studere

Når man er ung, har man færre forpligtelser og dermed færre distraktioner. Man kan bruge al den tid, man har lyst til, på sit ønskestudium – og det skal gerne være meget tid, så man når dybt ind i emnet og bliver grebet af det. Man må også gerne bruge tid ved åen, i idrætsklubben, eller hvor man nu ønsker at lægge sin energi – ingen problemer i det – men hvis man bliver grebet af sit studium, så skal det også belønnes.

Forskning

Man kan sammenligne forskningen med en vandoverflade. Et meget højt vandniveau med havblik er smukt – men kedeligt. Der skal være bølger på overfladen, nogle af dem må meget gerne være meget høje. Vi skal gå helt til det punkt, hvor bølgen er lige ved at kamme over. Til syvende og sidst er det mit ansvar, at vi har en vidensoase, hvor der er også plads til, at den enkelte forsker kan forfølge de helt vilde ideer.

Samarbejdet med Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning

Jeg glæder mig til det politiske svar, som jeg slet ikke kan forestille mig bliver negativt. Det vil være et underligt samfund, hvor man forbyder et ægteskab mellem parter, som gerne vil indgå det.

Jeg ser store fordele for de studerende, der kan bringe uddannelsespoint med sig rundt i systemet. HIH får adgang til universitetets store videnspulje, mens vi får en oplagt brobygger til erhvervslivet.

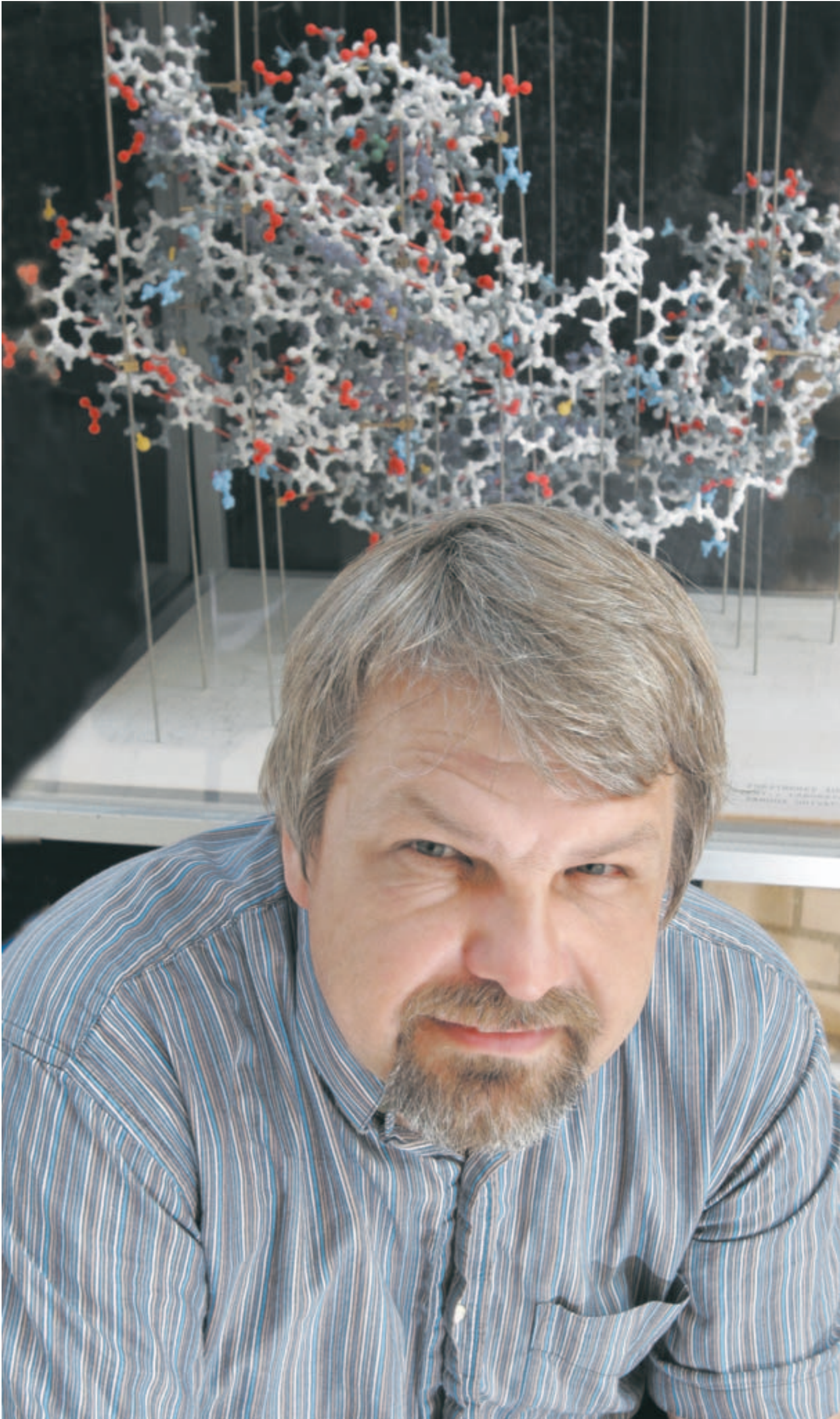
Samarbejde med andre institutioner i Århus

Jeg ser gerne, at Bologna-procesen også virker på tværs af Ringgaden. Selv om vi er meget forskellige, så er vi ligeværdige om det, vi samarbejder om, og det er det, som betyder noget.

Forskningspolitik

Danmark kan ikke spare sig til at blive et af verdens førende videnssamfund. Jeg tror, det er erkendt blandt politikere og organisationer, at det offentlige investeringsniveau inden for forskning er for lavt. Derfor forventer jeg, at universiteterne og forskningen generelt får bedre økonomiske muligheder de kommende år.

Lars Kruse/AL-foto

“ Til sidst havde jeg næsten en fornemmelse af at være inde i molekylet og kunne kigge ud. Det abstrakte var pludselig blevet meget håndgribeligt og konkret, fordi jeg havde bygget modellen op, husker Kim Kusk Mortensen i dag om den afgørende periode, der har været med til at forme hans liv som forsker.

Kim og molekylet

Engang ville Kim Kusk Mortensen være atomfysiker på CERN. Der var bare lige et problem med matematikken. Den var for abstrakt og kedelig. Så fysikken blev skiftet ud med biologien, atomerne med molekylerne. Det har han aldrig fortrudt.

I foråret 1984 skulle Kim Kusk Mortensen i gang med sit speciale. Den unge biokemiker var blevet vildt fascineret af de tre bogstaver, næsten ingen havde et særligt forhold til dengang i midtårerne: DNA. Derfor ville han skrive speciale på afdelingen for molekylærbiologi og var kommet på en venteliste.

En dag mødte han op hos den forsker, han troede skulle være hans kommende specialevejleder. Men nu var specialepladsen væk. Givet til en biolog.

– Dengang var biologerne meget selvbevidste og kampberedte. De kunne ikke lide kemikere, og jeg blev opfattet som kemiker. Jeg havde godt nok læst biologi, men var blevet grebet af biokemien, og så kunne man ikke længere komme i fredagsbaren på biologi, havde jeg fundet ud af. Folkene fra fagudvalget havde vendt mig ryggen, fortæller Kim Kusk Mortensen.

Heldigvis var nogle folk fra afdelingen for biostrukturkemi på Kemisk Institut også begyndt at arbejde med proteiner og DNA, så en dag trillede han forbi instituttet for at finde ud af, om de ville have en specialestuderende. Det ville de.

– Jeg kom i kontakt med Jens Nyborg og hans gruppe, der arbejdede med røntgenkrystallografi. De ville gerne have lavet en stor plastikmodel af, hvordan et proteins molekylestruktur så ud, og det syntes Jens Nyborg, jeg skulle lave.

I et halvt år gik han stort set alene og borede huller i specielle legoklodser og lavede jernpinde, der skulle illudere molekylebindinger. Det var kompliceret: Hver eneste vinkel skulle udmåles nøjagtigt.

– Det halve år betød utrolig meget for min fascination af det her område. Til sidst havde jeg næsten en fornemmelse af at være inde i molekylet og kunne kigge ud. Det abstrakte var pludselig blevet meget håndgribeligt og konkret, fordi jeg havde bygget modellen op, husker Kim Kusk Mortensen i dag om den afgørende periode, der har været med til at forme hans liv som forsker.

Et chok

I dag er han ansat som lektor ved Molekylærbiologisk Institut i Forskerparken på Gustav Wiedes Vej, hvor han sammen med vennen og kollegaen Hans Uffe Sperling-Petersen de sidste små tyve år har været en af hovedkræfterne bag udviklingen af nye teknologier inden for molekylærbiologien.

Da han blev student i 1978, var det dog en anden fremtid, han så for sig i horisonten.

– Jamen, jeg skulle være kernefysiker på CERN. I folkeskolen havde jeg haft en fantastisk dygtig fysiklærer. Det var forsøg hele tiden, og gnisterne feg os om ørene. Jeg var også glad for kemi og biologi, men matematik syntes jeg var kedeligt, så jeg begyndte at læse fysik og kemi på universitetet. Der var ikke lige nogen, der havde sagt til mig, at hvis man skulle være kernefysiker, så kom man altså ingen vegne uden matematik på højeste niveau.

– Det var lidt et chok at komme på universitetet. Man regner jo med, at man er skidegod, for det var man i folkeskolen og i gymnasiet. Men her var de andre også dygtige, og nogle af dem var bedre end en selv. I løbet af det første år fandt jeg ud af, at jeg ikke skulle være fysiker, og slet ikke atomfysiker. Det var for teoretisk. Jeg søgte om dispensation til at tage biologi som bifag, men det var ikke ligetil, for biologerne strittede imod. Det var det hele eller ingenting, mente de. De var som sagt meget selvbevidste. Men jeg fik dispensationen og byttede fysikken ud med biologien. Det var et godt bytte. Nu skulle jeg lære en masse navne på mos udenad, men jeg skulle ikke regne. Det var befriende.

Paris tur-retur

Genteknologien og evnen til at håndtere DNA og enzymer var i voldsom udvikling i løbet af 80'erne. Man havde lige fundet de første enzymer, der kunne klippe DNA, og lært at lave sekvens på DNA – altså finde rækkefølgen af baserne i DNA'et.

– Vi var jo helt vilde, når der kom en artikel, hvor rækkefølgen af baser i genet var beskrevet. Så blev siden kopieret og hængt op på tavlen, som var den de vises sten. Det næste skridt var at forstå, hvorfor genet fungerede på den og den måde, når det var sat sådan sammen. Jeg kom til at arbejde med en dengang ny metode, hvor man ved hjælp af et lille stykke DNA kunne gå ind og få det til at binde til et andet stykke DNA, som man ville ændre på. Det var et meget kompliceret håndværk. Man skulle have isoleret genet og have proteinet ud af det. Det tog lang tid, men det var fantastisk at stå med det oprensede, isolerede gen i lille rør. Så vidste man, at man havde et halvt års arbejde med at analysere proteinet. Og man havde lavet det hele selv. Det var en stor tilfredsstillelse, fortæller Kim Kusk Mortensen.

Et halvt år inde i specialet tog han til École Polytechnique i Paris for at lære teknikken til at ændre på proteiners funktion.

Han skulle have været der et halvt år, men endte med at blive halvandet.

– Det var dernede, jeg for alvor blev molekylærbiolog, siger han i dag om opholdet, der ellers ikke udviklede sig til en dans på roser.

– Vi havde et godt internationalt laboratorium med en "gal" italiener som chef, Andrea Parmeggiani. Jeg lærte utrolig meget, undtagen fransk! Men så kom Parmeggiani på skidt fod med to andre franske ledere, som ville have ham ud af skolen. Det var med politi og alt muligt. Jeg tror, det var med til at gøre ham paranoid, for han beskyldte mig for at ville stjæle hans projekt med til Danmark. Enden blev, at jeg dybt desillusioneret tog tilbage til Århus. Videnskaben kunne de pakke sammen for min skyld. Jeg var færdig med det.

Vinteren i 86 var kold. Kim Kusk Mortensen ved det, fordi han gik post i Silke-

borg efter at have sagt farvel og tak til videnskaben.

– Jeg kunne jo godt se, at det nok ikke lige var her, fremtiden lå for mig. Så jeg genovervejede min beslutning og tog specialet op, som havde ligget helt stille i et år, og i 87 blev jeg så kandidat.

Vennen

I Paris havde Kim Kusk Mortensen fået en god kammerat. Hans Uffe Sperling-Petersen arbejdede på et andet institut, var blevet doktor dernede og havde i det hele taget stor succes som forsker.

Lars Kruse/AU-foto

– Jeg kan huske, at vi i flere måneder gik og satte hans lejlighed i Paris i stand til langt ud på natten. Det var ind på laboratoriet, tilbage og sætte lejlighed i stand, hjem og sove fire-fem timer og så på laboratoriet igen. Vi blev meget gode venner, og da han så fik et lektorat på Kemisk Institut her i Århus, blev vi enige om, at jeg kunne hjælpe ham med hans projekt. Siden har vi sådan set været nærmeste kolleger.

Sammen med Hans Uffe Sperling-Petersen gik han i gang med at bygge en forskningsgruppe op fra bunden på afdelingen for biostrukturkemi.

– Vi var gode til at trække midler hjem og fik etableret en international gruppe. I sidste halvdel af 80'erne startede vi en uddannelse i kemi-bioteknologi, som blev meget populær med et stort optag. Men vi var også meget anderledes, og der blev set lidt skævt til os. Man kan sige, at vi var stedbørn både på Kemi og på Biologi. Resultatet blev, at Kemi i 1996 sagde farvel til os, og vi blev optaget som en del af Molekylærbiologisk Institut, hvor vi er i dag.

Visuel videnskab

I slutningen af 80'erne skete der en visuel revolution inden for molekylærbiologien. Med moderne computerteknologi kunne man begynde at lave såkaldt molekylær grafik. Det blev muligt at se ting, man egentlig ikke kunne se, og tilmed i fascinerende flotte farver.

– Den begyndende grafiske visualisering af den verden, jeg arbejdede med, betød meget for, hvor jeg er i dag. Det var en stor oplevelse at komme rundt til møder og

SERIE: EN FORSKER FORMES

Vælger man at blive forsker, eller er det snarere forskningen, der vælger en? CAMPUS indleder en ny interviewserie, hvor en række forskere på Aarhus Universitet fortæller om de personer, interesser og begivenheder, der har formet deres forskerkarriere.

konferencer med de få folk i verden, der dengang havde adgang til maskinerne, som kunne lave de flotte 3D-billeder. Det var ren science fiction. I dag kan alle lave det på en hvilken som helst computer.

–Jeg kan huske, der var en englænder, der kunne vise de her helt fantastiske billeder af, hvordan insulin dannede heksamer-strukturer, og hvordan man ved at ændre på strukturen kunne undgå det, så insulin lettere blev optaget i kroppen. Jeg havde sgu aldrig interesseret mig for insulin, men det her show, englænderen gav, overbeviste mig om, at hvis man vil ud med

budskabet, gælder det om at have en flot visuel præsentation, siger Kim Kusk Mortensen.

Proteindesigner

Interessen for det visuelle har bl.a. medført, at han i dag er medforfatter og layouter på en række lærebøger i kemi til gymnasiet.

– Jeg synes jo, det er sjovt, for så kan man være med til at lave bøgerne, som man godt kunne have tænkt sig, de havde set ud, da man selv havde kemi i gymnasiet. Desuden vil jeg gerne være med til at påvirke udviklingen i gymnasiet, for det er jo vores fremtidige kunder, der går der. Jo bedre de er, jo bedre bliver vores.

Også forskningsmæssigt er Kim Kusk Mortensen i dag optaget af at designe ting.

– For 20 siden år siden var jeg på et kursus i proteindesign i Heidelberg. Det fascinerede mig, hvordan man kan aflure naturen og lave et kunstigt protein, som kan noget bestemt. Derfor har jeg det sidste år arbejdet sammen med en kemiker om at udvikle enzymer, der kan katalysere nogle reaktioner, som de naturlige enzymer ikke kan. Ideen er at lave f.eks. medicin ved hjælp af "rene" metoder, det, vi kalder grøn kemi. Det var helt umuligt for ti år siden, men i dag kan vi, selv om det stadig er meget kompliceret. Så det skal nok holde mig optaget de næste ti år.

Helikopterforældre og servicestudenter

De har længe svævet rundt over de amerikanske universiteter, og nu mærker man dem også i luftrummet over de danske universiteter: Helikopterforældrene, der altid er klar til at komme deres børn til undsætning og løse problemerne.

Er det de omsorgsfulde forældre, der altid har været en del af deres projektborns liv, som ikke kan give slip? Eller er det ungdommen, der har været vant til service på alle tangenter, siden den første blev skiftet, som ikke ønsker at klippe navlestrengen over?

TENDENS

Billede 1: Scenen er universitetets centrale studiekontor en dag i begyndelsen af august. Telefonerne kimer. I røret er fædre, der vil høre, hvor man kan klage, hvis ens barn ikke er blevet optaget på den søgte uddannelse, bedstemødre, der vil vide, om barnebarnet nu er blevet optaget, og mødre, der forsigtigt spørger, om datteren ikke kan komme i klasse med sin veninde, der også er blevet optaget.

Billede 2: Scenen er et vejledningskontor på universitetet. Til stede er en studievejleder, en ung mand og hans forældre. Vejlederen spørger: "Hvad vil du gerne høre om? Går du i gymnasiet? Hvilke uddannelser har du overvejet?" Hver gang er det forældrene, der svarer. Til sidst sætter vejlederen forældrene uden for døren. Det viser sig, at den unge mand er ret ligeglad, bare han kan komme i gang med en uddannelse i den anden ende af landet.

Billede 3: Eksamenstilsynet, der administrerer de skriftlige eksamener på universitetet, bliver ringet op af en mor, der vil vide, om universitetet sørger for bustransport fra instituttet til eksamenslokalet. Hun får et benægtende svar og beder derefter om at få tilsendt et kort over byen, så hun kan se, hvordan hendes søn kan finde frem til "Skøjtehallen", hvor eksamen foregår.

Studiechef på Aarhus Universitet, Eva Teilmann, har samlet masser af den slags billeder de seneste år. Billeder af bekymrede, velmenende, omsorgsfulde forældre og nogle gange bedsteforældre, der vil gøre næsten alt for at rydde forhindringer af vejen for deres børn og børnebørn og tage ansvar på podernes vegne.

– Forældreindblandingen er vokset mærkbart i den tid, jeg har siddet på denne pind. Det bliver sværere og sværere at nå dem, det egentlig vedrører. Forældrene ordner det hele, siger Eva Teilmann.

På Københavns Universitet kender studiechef Jacob Lange også de overengagerede forældre.

– Ja, vi kender dem skam udmærket. De har altid eksisteret, men de bliver flere og flere. Især i forbindelse med optagelsen ringer mange. Men der er også ofte forældre, som ringer og spørger: "Hvad pokker

skal vi gøre? Vores søn er gået i stå i studiet."

Helikopterforældre

Forældres voksende indblanding i deres børns liv på universitetet er tilsyneladende et fænomen, der kendes overalt i den vestlige verden. Fænomenet er – selvfølgelig – mest udbredt i USA, hvor de engagerede forældre allerede er blevet til et begreb: Helicopter parents – helikopterforældre – kaldes de, fordi de svæver rundt over deres voksne børns liv klar til at komme til undsætning og tage beslutninger for dem anytime.

Den tid er forbi, hvor navlestrengen fik det sidste hug, når man flyttede hjemmefra. Nu afleverer amerikanske forældre i stor stil deres børn (de fleste er mellem 18-20 år, når de begynder på universitetet) ved porten til universitetet den første dag – og går så selv med ind.

Scott Chesney, der står for servicen for nye studerende på University of New Hampshire, USA, har oplevet forældre, der "camperede" i deres søns kollegieværelse de første to uger.

– De havde godt nok lejet et hotelværelse, men boede reelt på kollegiet med deres søn og puttede ham i seng om aftenen. Og de kunne ikke se noget i vejen med det, siger Scott Chesney til avisen *The Times Higher (THES)*.

Hans kollega Karen Levin Coburn fra Washington University i St. Louis husker en ung kvinde, der ankom til universitetet med sin mor og en indretningsarkitekt. Kollegieværelset skulle være perfekt – mente moderen.

Amerikanske forældre med universitetsbørn har for længst dannet interesseforeningen College Parents of America, der er blevet en stærk lobbygruppe i det politiske liv, og stort set alle universiteter har et program, der retter sig mod forældre. Det være sig nyhedsbreve om livet på campus, receptioner, hvor forældre kan trykke hånd med rektor og andre universitetspingere, og enkelte universiteter har sågar personer ansat udelukkende til at tage sig af "forældrebekymringer".

– På universiteterne må vi anerkende, at forældrene ønsker at involvere sig, uanset om de er velkom-

ne eller ej. Derfor kan vi lige så godt forsøge at skabe et konstruktivt forhold til dem, siger Karen Levin Coburn til *THES*.

Åbent hus for forældre

Frank Furedi, der er professor i sociologi ved Kent University i England, har forsket i det fænomen, han kalder "the infantilisation of education".

I 1997 udgav han bogen *The Culture of Fear*, hvor han blandt andet skrev om forandringerne i livet på universiteterne, herunder det store antal forældre, der efter hans mening var begyndt at invadere de en-

Studiechef Eva Teilmann, Aarhus Universitet:

Forældreindblandingen er vokset mærkbart i den tid, jeg har siddet på denne pind. Det bliver sværere og sværere at nå dem, det egentlig vedrører. Forældrene ordner det hele.

gelske universiteter. På det tidspunkt mente de fleste universiteter, at han overdrev. Måske var der lidt om snakken, men der ville komme en modreaktion fra de unge, der ikke ønskede denne omklamring fra forældrene, mente man.

– I dag vil ingen argumentere for, at forældreindblanding er et marginalet og forbigående fænomen. Men hvis man lufter sin bekymring over denne infantilisering af universitetslivet, risikerer man til gengæld at blive beskyldt for at være ufølsom over for de samvittighedsfulde forældre, skriver han i en besk kommentar til debatten i *THES*.

I England har flere universiteter taget konsekvensen af de mange samvittighedsfulde forældre og lavet et åbent hus-arrangement kun for forældre.

– Det er alligevel altid forældrene, der stiller alle spørgsmålene, som en af de ansatte ved King's College i London lakonisk udtrykker det.

Den slags overvejer man ikke på Aalborg Universitet, fastslår lederen af Studiekontoret, Palle Hansen.

– Jeg kan godt nikke genkendende til, at der kommer flere forældre til vores åbent hus-arrangement. Men det ville være et helt forkert signal at sende, hvis vi lavede den slags arrangementer kun for forældre. Når vi taler med forældre, er

det som regel, fordi de har en helt legitim årsag, nemlig den, at den unge ikke selv er til stede, siger han.

På optagelses- og vejledningskontoret på King's College oplever man ofte forældre, der ønsker at kende reglerne og kravene for optagelse på universitetet. Indtrykket her er, at mange unge simpelthen er forgenerte eller bange for selv at ringe og høre.

– Moderne forældre vil gerne være til stede i deres børns liv, så jeg kan sådan set godt forstå, at de ringer. Personligt ville jeg bare ikke være det bekendt. Så sent som i morges ringede min egen søn for at høre, hvem han skulle snakke med, hvis han gerne ville til Australien. Jeg lovede ham at finde ud af det, så han selv kunne ringe til vedkommende, fortæller Jacob Lange.

Projektborn

Det store spørgsmål er selvfølgelig, hvor man finder årsagerne til denne udvikling. Og er det forældrene, der frivilligt omklammer deres efterhån-

den voksne børn (hvis det da er det, de gør), eller er det børnene, der altid har været vant til høj forældre-service og også forventer den i voksenalderen?

I USA og England peges der bl.a. på de voksende omkostninger ved at tage en videregående uddannelse som en del af forklaringen på forældreindblandingen. 300.000 kr. om året er ikke ualmindeligt på de bedste amerikanske universiteter, og da det er forældrene, der betaler, vil de selvfølgelig også sikre sig, at de får noget for investeringen. Hvad er jobudsigterne for min datter? Gør universitetet nok for at holde min søn til ilden? Med andre ord: Når far og mor skal tage lån i huset for at betale, bliver uddannelse alt for vigtig en sag at overlade til ungdommen.

En anden forklaring går på, at moderne forældre har været vant til at være engagerede i deres børns uddannelse siden børnehaven. De har organiseret deres liv fra begyndelsen og taget ansvaret på sig, men er ikke

Alice Hansen

virkelig gerne selv, men jeg kan ikke." Den anden side siger: "Jeg gider ikke snakke med dig. Nu er jeg flyttet hjemmefra, det er fantastisk, og I skal ikke blande jer," siger hun til *The New York Times*.

Det gnidningsløse liv

Intentionerne er gode. Spørgsmålet er bare, om de gode intentioner skaber gode resultater. Hvordan skal en generation af unge blive livsduelige individer, hvis de – selv når de er flyttet hjemmefra og er begyndt på universitetet – har forældrene til at rydde forhindringer af vejen og løse hverdagens problemer i jagten på det perfekte, gnidningsløse liv? Hvad vil en kommende arbejdsgiver

Abby Snay, mor til studerende på Skidmore College:

Babygrupper, valg af den bedste skole, klavertimer og fodboldkampe. Vi har været involveret i vores børns liv fra begyndelsen, og det her er bare det næste skridt.

sige, hvis Marie lige skal ringe til mor for at høre, hvordan hun ville løse en arbejdsopgave, eller Peter skal have hjælp af far til at løse en konflikt med en kollega? Og hvilke konsekvenser har forældreindblandingen specifikt i forhold til uddannelsen?

Anita Poon, der vejleder studerende ved University of California, siger, at de studerende næsten altid fortæller den samme historie, når de forsøger at blive genindskrevet efter en dumpet eksamen.

– De siger: "Jeg var på det forkerte hovedfag. Mine forældre ville have, at jeg skulle være læge, ingeniør eller økonom. Men hvordan skal jeg fortælle mine forældre, at jeg vil noget andet," siger Anita Poon til universitetets alumnemagasin.

Eva Teilmann mener også, at den store forældreindblanding kan have uheldige konsekvenser.

– Helt konkret har vi jo oplevet, at forældre, der på deres børns vegne har søgt om optagelse, ikke har vidst, at man skal gå på nettet og bekræfte sin plads. Eller de har sagt, at de klarer det, men så kommer der noget i vejen. Jeg kan også godt frygte, at studerende ikke føler sig så forpligtede på studiet, hvis det alligevel er forældrene, der har ordnet det hele for dem. For de kan jo nemt få den tanke, at det alligevel ikke rigtigt var deres eget valg. Altså, at det ikke er dem selv, der har ofret blod, sved og tårer for at komme ind på uddannelsen, men at der var nogen, der bestemte for dem og ordnede det hele.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

Artiklen bygger blandt andet på en række artikler om "helicopter parents" i engelske og amerikanske medier.

Dekan Beverly Low, Colgate University, New York:

De kommer og siger: "Hey, min far er min bedste ven. Min mor er min bedste veninde." Er det så godt? Det er i hvert fald anderledes og nyt.

planlægge det hele. Samtidig er man blevet mere bevidst om arbejdsløshed og uddannelsesvalg. Det er vigtigt, hvad man kan bruge uddannelsen til. Det går lige i hjertet på forældrene. De synes måske, at deres børn er for sjuskede med deres uddannelse, og tænker, at så må de hellere tage over, siger Eva Teilmann.

Camilla Hutters, der har skrevet ph.d.-afhandling om unge og studievalg på RUC, bekræfter, at forældrene spiller en stor rolle i uddannelsesvalget.

– De fleste forældre har mange forventninger til og er meget bekymrede for deres børns valg af studium. De føler et stort pres for, at deres børn vælger rigtigt, så de får et ar-

bejde og får del i det gode liv. På den måde er forældreindblandingen klart større end for ti år siden, siger hun.

Far er den bedste kammerat

På den anden side er børnene ofte heller ikke selv interesserede i klippe navlestrengen til forældrene. Mange er mere end interesserede i at bruge deres forældre som deres personlige coach. På University of California er det almindeligt, at studerende møder op med deres forældre, hvis der er møde med en underviser eller vejleder.

– Så siger de: "Jeg inviterede lige mine forældre med, for det vil også være godt for dem at høre, hvordan det går mig," fortæller Fred Wood i foromtalt artikel.

Mange unge lægger heller ikke skjul på, hvem deres bedste ven er.

– De kommer og siger: "Hey, min far er min bedste ven. Min mor er min bedste veninde." Er det så godt? Det er i hvert fald anderledes og nyt, siger Beverly Low, der er dekan på

i stand til at slippe det igen.

– Babygrupper, valg af den bedste skole, klavertimer og fodboldkampe. Vi har været involveret i vores børns liv fra begyndelsen, og det her er bare det næste skridt, siger Abby Snay, en mor, der lige har deltaget i optagelsesceremonien på Skidmore College med sin søn, til *The New York Times*.

Måske bliver hun en af de forældre, Fred Wood kender alt for godt. Han er administrativ leder af bacheloruddannelserne på University of California, og som han siger i en artikel om helikopterforældrene i det seneste nummer af universitetets alumnemagasin, *UCDavis*, så er det ikke længere usædvanligt at høre forældre sige: "Nu har vi besluttet os for at tage hovedfag i det eller det."

Studiechef Eva Teilmann køber også gerne den forklaring.

– Systemet opdrager forældrene til at tage ansvar, men ikke til at slippe det igen. I dag er børn projektbørn, og forældrene er blevet ældre. De har tid og overskud til at

De rigtige kollegier

Det er i år 70 år siden, studerende rykkede ind i det første kollegium i Universitetsparken. Selv om der er slidt på fortidens luksus, er parkkollegierne stadig eftertragtede.

Kollegium I stod indflytningsklart 1. september 1935, og dermed kan kollegierne i Universitetsparken i år markere 70-års jubilæum. Over parkkollegierne hviler en særlig ånd af eksklusivitet. Det er de "rigtige" kollegier.

"Tre år på kostskole i dårlige og kolde værelser, så en tid på det midlertidige kollegium i Klostergade og endelig den lykkelige dag, hvor man flyttede ind på de rigtige kollegier," skriver professor, cand.oecon. H.P. Myrup i jubilæumsbogen *Universitetskollegierne i Århus 1935-1985*.

Dengang var kollegierne nyindrettede med specialdesignede egetræsmøbler og parketgulve på værelserne. Værelserne havde sågar egen vask – godt nok kun med koldt vand, men alligevel ...

Med moderne kollegiumstandard for øje kan det nok være vanskeligt at genkende den indretningsmæssige eksklusivitet i dag. Parketgulvene er intakte, men bygningerne er noget slidte, værelserne

mindre end nyopførte kollegieejligheder, og der er fælles bad og toilet. Men eftertragtede er kollegierne stadig, for en anden form for eksklusivitet er intakt. Parkkollegianere bor tættere end nogen på alt det, studentervivet fordrer: undervisningen, biblioteker og studiemiljøet i parken – og gåafstand til centrum af Århus.

Facetter af livet på parkkollegierne i begyndelsen, i mellemtiden og i dag er beskrevet i de følgende artikler, men de tegner kun en brøkdel af det liv, der er blevet levet og leves i dag på kollegierne. Hvis man gerne vil læse mere, kan man f.eks. ty til 50-års jubilæumsbogen *Universitetskollegierne i Århus 1935-1985* med en række personlige beretninger om kollegielivet gennem hele perioden, og på hjemmesiden www.koll.au.dk er kollegiernes historie også nærmere beskrevet.

Sys Christina Vestergaard /
scv@adm.au.dk

Cand.mag. E. Dreyer Jørgensen, tidl. rektor på Herning Gymnasium. Kollegium I 1935-43.

"Vi arrangerede i 1936 en modtagelse for indflytterne på kollegium II. Tæt sammenpakkede blev de anbragt på terrassen foran kollegium I, de gamle stod som opmærksomme observatører, og kollegianerrådsformanden besteg talerstolen i fuldt ornat, slåbrok og fez. Her holdt han så en formanende tale om de nytilkomnes pligter, en tale, der sluttede med løsenet: Vær beredt! hvorpå en kaskade af vand oppe fra altanerne østes ud over de kære unge mennesker." (*Universitetskollegierne i Århus 1935-1985*, side 46)

Den engelske model

Studerende og undervisere skulle gerne indgå i et mere intimt samarbejde. Det var ønsket, da det blev besluttet at opføre boliger til begge parter lige ved det nye universitet i Århus, og modellen var engelske campus-universiteter. Fordelen ved at bygge et helt nyt universitet lidt ude på landet var netop muligheden for at bygge boliger til studerende og professorer lige op ad universitetet, og allerede ved indvielsen af den første hovedbygning den 11. september 1933 meldte universitetsledelsen ud, at kollegieboliger var næste opgave. To år efter stod kollegium I indflytningsklar.

En helt afgørende ildsjæl i arbejdet med at skaffe penge til kollegierne var bankdirektør Niels Jensen, der var kasserer for Universitets-Samvirket fra 1934. Pengene blev samlet ind hos kommu-

ner, amter, institutioner, virksomheder og private. Hver part donerede et eller flere værelser af en enheds-sum på 5000 kroner. På den måde var kollegierne betalt, inden de blev taget i brug, og kollegianerne skulle kun betale for lys, varme og rengøring – i 1935 udgjorde det et samlet beløb på 15 kroner i 10 måneder om året. Givernes navne var tidligere sat med metalbogstaver over døren til værelset. De er væk i dag, men donatorernes navne står stadig skrevet lige inden for indgangen på kollegierne.

I dag koster det 1640 kroner om måneden at bo på parkkollegierne. Med i prisen er kabel-tv, telefon- og bredbåndsforbindelse. En del af pengene fra huslejen bruger kollegianerrådet, som administrerer værelserne sammen med Kollegiernes Kontor, på renoveringer og forbedringer.

Otte på samme Gang har sluttet sig sammen om at engagere Madmoderen, der alligevel kommer for at gøre rent, til at koge Middagsmaden for 1 Kr. pr. Dag. Den består af een Ret, indeholder altid 5 kg Kartoffler, og Omkostningerne til hver andrager 80 Øre om Dagen. Om Bordet d'Herrer Ringgaard, Stenderup, Brix, Lampe, Hansen og Jensen.

Billederne på disse sider er taget af A.E. Andersen i forbindelse med en reportage, som Billed-Bladet bragte den 6. oktober 1942. Billederne er forsynet med de oprindelige billedtekster og udlånt af Universitetshistorisk Udvalg.

En køkkenbogs fortælling

En fast tradition på parkkollegierne er køkkenbøgerne, der efter sigende har været indført lige fra kollegium I's tilblivelse i 1935. De tidligste bøger er gået til, men hos Universitetshistorisk Udvalg findes en del af de senere bevarede. Bøgerne løfter sløret for livet på gangene. Her udpluk fra to forskellige køkkenbøger – en fra 1967 og en fra 2004.

Fra en køkkenbog på kollegium VI 1967:

Udfrielsen fra Inferno

Gangfesten genopstår lørdag 4.3.1967 kl. 18 som en fandenivoldsk, kogende, ildsprudende gigantfest, hvor de fordømte, morganistiske gangdjævlene (små som store) stiger op fra inferno og forløses under de yppige, vellystne, smægtende engles altomfavnende vingers nænsomme, berusende beskyttelse.

Følgende djævlene formår ikke længere at holde deres dømoni skjult og fremtoner udklædt i overensstemmelse med festens ånd:

Kl. 18.00: Velkomstdrink, "Devil's Own".

Kl. 18.37: Dinner

Menu: Bøftatar

Klar suppe med grøntsager
Gode ben med sennep,
tyttebær og flûtes
Frugter

Vine: Entre-deux-Mers

Macon 1962 extra
Oporto

Enera Amontillado, Romecq, demisec

Kl. 21.00: Dans, hygge, samvær m.m.

Kl. 24.00: Natmad

Derefter infernalsk morgasme.

Man kritiserer de forskellige gangudvalg

Der kommer ingen acceptable forsvar

Det udarter sig

LOKUMS- OG BRUNSTINSPEKTØREN

KRITISERES SØNDER OG SAMMEN
DER ER INGEN BRUNST PÅ GANGEN
VI MANGLER NOGET!!!!!!!!!!!!!!

WIWE ERKLÆRER MØDET SLUTTET 1.55

TIL ANKENÆVNET

Man udbeder sig ankenævnets mening i flg. sag, hvor KI d. 18-9-67 har idømt 273 og 277 2 bøder.

1. bøde gives midt under opvasken, mens denne endnu ikke er færdig. Den angår snavset melryster.

2. bøde gives efter at opvasken er inspiceret og erklæret overstået. Den angår snavset grydelæg.

Man anker bøderne p.g.a.

1) At bøden ikke menes at kunne gives, så længe opvasken endnu ikke er overstået.

2) At det kun er den person, der vasker op, der hæfter for bøden og ikke middagsholdet i fællesskab. Jf. tidl. givne bøder, og så af samme KL.

273/277

Fra en køkkenbog på kollegium I 2004-2005:

Hvem er køkkengrisen, der smider med makaroni.

Hej med jer ...

Så smutter jeg til Samsø-festival lige om lidt.

Ha' det godt / Lene

Jeg skal ophæves til Gud! Toilettet er rent igen ...

– Peter

Yo Kenneth! Har lige lånt ca. 0,4 mm af din Heinz. Tak P

(støt Kerrys valgkamp)

Du må ikke tale til mig, for jeg kan ikke svare. Jeg skal spare på stemmen, til jeg bliver gammel.

Tillidsmanden, stud.mag. Mandøe (i Midten) har indbudt til Bridgespil og Øldrikning. Stud.mag. Dreyer-Jørgensen (t.v.) med Kalot og Cigaret er Kollegiets ældste Beboer. Han har 8 Aar bag sig.

Naar Gasrationen i Kollegiet er opbrugt, lukkes der ganske simpelt af. Ve den Elendige, der ikke har vist Samfundssind. Kammeraterne giver ham (t.v.) en moderne Form for Buksevand: en iskold Douche i fuld Paaklædning.

Umoralske unge mænd

I de første mange år var parkkollegierne kun for mænd, og kvinder voldte en del besvær. De mandlige kollegianere ville så gerne have dem på besøg – også om natten – men det kostede bortvisning, når det blev opdaget.

REGELRYTTERI

Der herskede en vis grad af kostskolestemning på parkkollegierne de første mange år. Kollegierne var oprindeligt kun for mænd, og de blev ikke betroet fuld frihed til og ansvar for selv at forvalte studierne. Til at holde et vågent øje med, at de nu også passede deres studier og bestod eksamenerne, blev der udpeget en såkaldt efor. Eforen, som var en professor ved universitetet, havde til huse lige klos op ad kollegierne i en villa for enden af kollegiebyggeriet. En af hans vigtigste opgaver bestod i at sørge for, at de unge mænd ikke lod sig distrahere af det andet køn – i hvert fald ikke efter klokken 22 om aftenen, hvor gæster ikke måtte opholde sig på kollegierne.

Det lod ikke til at være en regel, det faldt kollegianerne let at overholde, og historierne om brud på reglen er mange. Det affødte en årelang konflikt mellem studenterne og kollegiernes administrator, bankdirektør Niels Jensen, også kaldet Bank-Niels, kan man bl.a. læse i bogen *Hus og hjem i Århus* fra 1977, hvor studenterindkvarteringen i Århus i universitetets første år, herunder også parkkollegierne, har sit eget kapitel "På tankens slot ...?":

"Om Bank-Niels virkelig ved en samlet balle efter en fest har sagt: Her bygger jeg paladser til jer, og I gør dem til horehuse, eller om eforen, professor Ernst Frandsen, mere diskret, har henstillet, at pigerne ikke tørrede undertøj på altanen, lader sig vel ikke afgøre nu. I vor students tid var det kendte fortællinger, uden

at han i øvrigt ved, hvor han har dem fra." (s. 126).

Kovending

Den såkaldte ti-regel var allerede til debat på kollegianernes allerførste generalforsamling i september 1935. Håbet var at få udvidet "åbningstiden" til kl. 23, men punktet blev tilsyneladende aldrig behandlet på den generalforsamling. Reglen var imidlertid så stor en torn i øjet på kollegianerne, at kampen mod den kun tog til i styrke.

I referatet fra generalforsamlingen i februar 1937 står der: "Studerne vendte sig mod et udsagn fra kollegieportneren. Det var fremkommet en gang i efterårssemestret og gik ud på, at hr. bankdirektør Niels Jensen skulle have ringet op til kollegiernes efor, professor Frandsen, og over for ham have klaget over, at han »ude i byen« havde hørt, at studenterne på kollegierne havde en »forfærdelig dårlig moral«, samt at dette forhold omgående måtte bedres. Professoren skulle derefter have pålagt portneren at gå rundt efter kl. 22 og høre efter, om der foregik noget »umoralsk« hos nogen af studenterne!! Et andet udsagn fra portneren var af nyere dato og gik ud på, at bankdirektøren en gang i løbet af februar 1937 agtede at foretage en razzia på kollegieværelserne efter kl. 22." (*Hus og hjem i Århus*, side 126).

En razzia var ikke en tom trussel. De fandt sted, og når der var "bid", blev den syndende kollegianer bortvist fra kollegiet.

Dydens vogtere

Igen i februar 1939 forsøgte kollegianerne at få reglen ændret med den begrundelse, at det københavnske kollegium Regensen var åbent for gæster til kl. 01, mens andre kollegier som Kvinderegensen og Studentergården slet ikke havde begrænsninger, skriver professor, cand.oecon. H.P. Myrup, der boede på Parkkollegierne i 1945-50, i jubilæumsbogen *Universitetskollegierne i Århus 1935-1985*:

"Formanden havde forelagt disse fakta for professor Frandsen (daværende efor, red.), der begejstret sluttede sig til planen, men efter at have set det pauvre resultat af, at han selv havde forelagt forslaget for kollegiebestyrelsen 2 gange, spåede professoren en hård kamp. Husk på, sagde Frandsen, i kollegiebestyrelsen sidder visse herrer, der tror om sig selv at være kollegianernes dyds rette vogtere, og som handler i overensstemmelse med denne tro." (s. 19).

I september samme år sker der en kovending i sagen, fortsætter H.P. Myrup. På kollegierådets møde den 18. september meddelte rådets nye formand, A. Mandøe, at bankdirektør Niels Jensen var gået med til at ophæve reglen på prøve efter forslag fra stud.med. P.M. Sørensen.

22 blev til 24

Men stakket var fristen ...

I referatet fra kollegiebestyrelsens møde den 14. august 1943 står der bl.a.: "Det var blevet

fremhævet, at der i adskillige tilfælde finder overnatning af fremmede sted på kollegieværelserne. Det drejer sig både om kvindelige og mandlige bekendte af alumnerne (kollegianerne, red.), og formanden udtalte, at der måtte gribes hårdt ind overfor disse forhold. Dels gennem genindførelse af lukketid samt strengt forbud mod overnatning."

Derefter kom ti-reglen tilbage i form af en tolv-regel, og den holdt indtil 1954, hvor det i stedet blev sådan, at gæster måtte blive til klokken 01. Brud på reglen medførte øjeblikkelig bortvisning. Kollegianerne kunne søge om særlig tilladelse til at have overnattende gæster. Forudsætningen var, at der var et tomt værelse, gæsten kunne sove på, eller at en bortrejst kollegianer stillede sin seng til disposition.

Fest i eforen

I dag findes der ingen regler på området. Kollegianerne må huse de gæster, de lyster, på de tidspunkter, de lyster. Og paradoksalt nok er det i den tidligere eforbolig neden for kollegium VI, at kollegianerne på tværs af de ni kollegier i dag fester. Hver torsdag og fredag er der åbent i "Eforen", som baren kaldes, og huset rummer desuden pool-, sy-, musik- og mødefaciliteter til fri afbenyttelse for kollegianerne. Baren drives af Kollegiernes Indkøbsforening (KIF), der også står for butikken i nederste etage af kollegium V.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Cand.mag. Drude Dahlerup. Kollegium IX 1966-68.

"Man havde et stereotyp billede af »studenter«, og en del af studenterne forsøgte ihærdigt at leve op til dette image af lettere uansvarlige unge mennesker, der festede og gik på pige-sjov, for senere når de blev voksne at indtage samfundets toppositioner. Internt på kollegierne afspejlede denne mentalitet sig i optagelsesritualer og kanøflen af »skideindflytterne«, pin-up girls på køkkenvæggen og værelset, lokumsporno og kvindeforagt – og så i weekenden hjem til mor med vasketøjet (...) Vi var en hel del, der fandt karlekammertonen ulideligt og mente, at studenterne i stedet for mængder af personlig service og kontrol skulle have selvstyre."

(*Universitetskollegierne i Århus 1935-1985*, side 168)

ER DU TIL KNITRE-KNITRE ELLER KLIK-KLIK?

Lige nu kan du deltage i vores store **KONKURRENCE**, hvor du f.eks. kan vinde

en

til Thailand, en

fra Apple eller en personlig

og en masse andre fede præmier for mere end **kr. 50.000,-**.

Test din viden med nye spørgsmål hver uge. Jo flere uger du deltager, jo større er

chancen for at vinde. Klik ind og deltag allerede i dag på www.berlingskeinsight.dk

Til **SU-venlig** pris (**68% rabat** i hele studietiden) kan du få Berlingske Tidende leveret gennem brevsprækken og til din computer – så det er op til dig, om du helst vil knitre med avisen eller om det passer dig bedre at klikke rundt på computeren. Bestil på www.berlingskeinsight.dk.

 **Berlingske
Insight**
ord der fører til noget

Århusstudent anno 1957

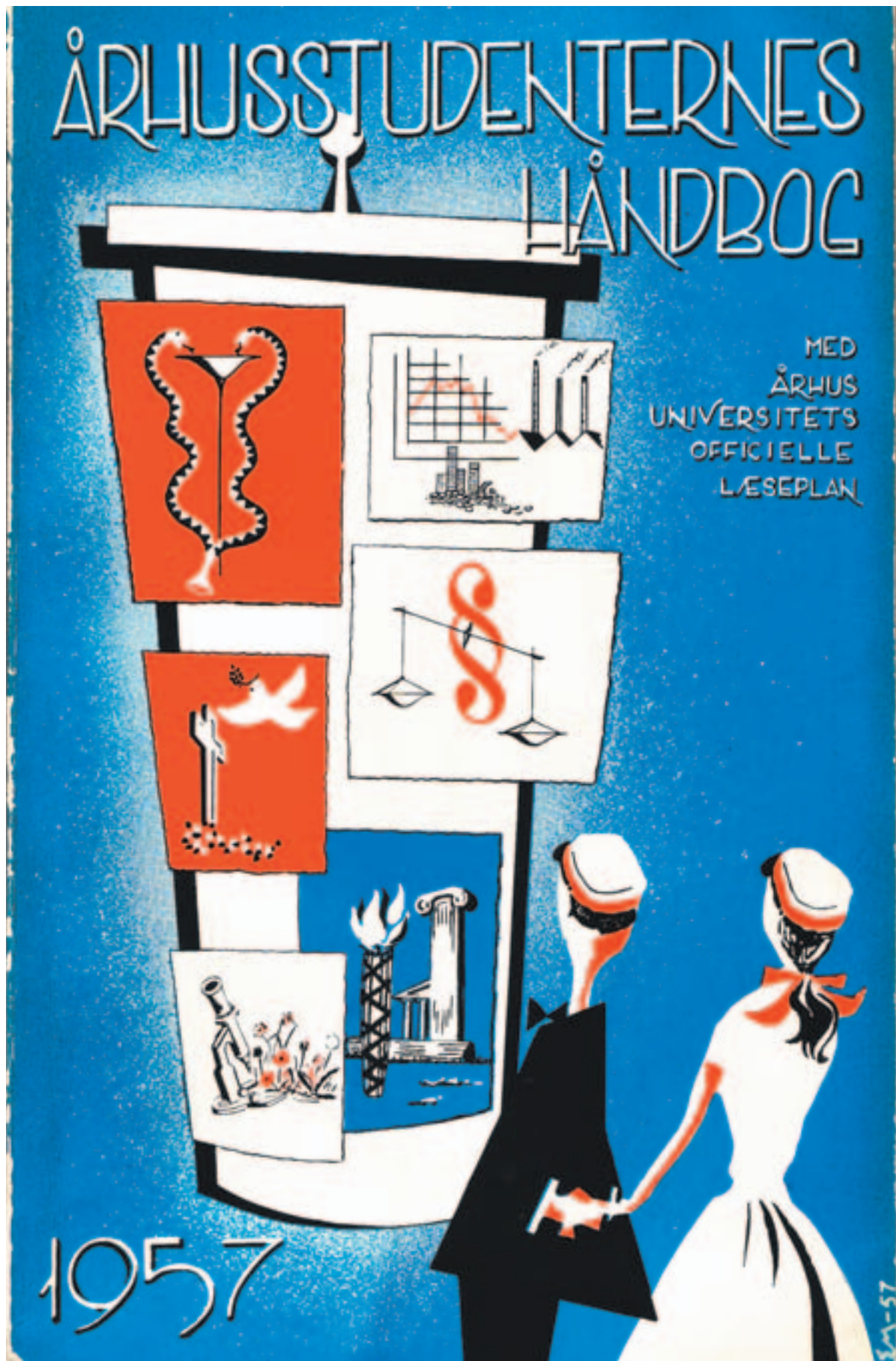
I 50'erne mødte man op i stiveste puds, når der var immatrikulationsfest på Aarhus Universitet. Rektor tog imod iført hvide handsker. Til rusfesten var der næsten ingen piger at danse med. Til gengæld kunne man via høflig snilde få flyttet sine undervisningstimer, hvis de ikke faldt belejligt. Docent, dr.phil. Erik Christiansen beretter om sin studiestart for næsten 50 år siden.

Sommeren 1957 var begyndt som en ganske normal dansk sommer: Det havde været ulideligt varmt at repetere og gå til eksamen; men lige som rektor sagde: "God ferie", slog vinden om i nordvest, og tunge, regnfulde skyer væltede ind over det ganske land. Det ville de blive ved med, indtil skolen begyndte igen i august. Men jeg skulle ikke i skole igen. Jeg var blevet student og kunne nu begynde at læse på universitetet. Trods alle advarsler om brødløst studium ville jeg læse historie (det havde interesseret mig, siden jeg var en bette knægt), men jeg ville gardere mig ved at tage latin som bifag (der var mangel på latinlærere).

I sommerens løb fik jeg tilsendt noget informationsmateriale, først og fremmest Århusstudenternes håndbog, som jeg tyrede grundigt igennem uden at forstå det hele, og en dag, hvor det ikke regnede så meget, cyklede jeg op på "Bjerget" til de velkendte gule bygninger; men denne gang gik jeg indenfor, først til kontoret for at tilmelde mig studiet, dernæst lidt rundt i de lange, gule gange, hvor der var øde og mennesketomt og alle døre låst. Mine øjne fangede dog dørskilte som Institut for nyere historie, Institut for oldtids- og middelalderforskning, Humanistisk øvelsessal I og II.

Kort før 1. september fik jeg tilsendt mit årskort, og jeg tog nu ind på universitetet igen for at se efter opslag om tid og sted for undervisningens begyndelse, for at betale min "studenterrådsfemmer" (man skulle betale fem kr. om året for at tage del i Studenterrådets sociale aktiviteter), melde mig ind i Studenterforeningen og – i Akademisk Boghandel – købe de bøger, jeg skulle bruge til filosofikum (umiddelbart fandt jeg det betryggende, at de var skrevet af professoren selv). Den 3. september var jeg i min pæneste habit, hvid manchetskjorte og slips til "immatrikulationsfest" i den kønne aula. Det var en meget højtidelig og kedelig affære, der sluttede med, at vi i række og geled gik op til rektor og trykkede hans hvidbehandskede hånd på, at vi ville overholde "de akademiske love". Hvad de nærmere gik ud på, var jeg ikke rigtig klar over, men jeg regnede med, at det var noget i retning af spejderløftet, og det havde jeg jo aflagt så tit.

Der var sjovere til Studenterforeningens rusfest. Et jazzorkester spillede til dans i Vandrehallen; men der var næsten ingen piger at danse med. Til gengæld var det hylende morsomt at se de norske "rødrus'er"

(de norske studerende var letgenkendelige med deres røde studentehuer) forsøge at gå lige hen ad murstensgulvet; det var ikke gået op for dem, at stenene er lagt i snoede snirkler!

Snart begyndte undervisningen. Det eneste, jeg fik ud af min første forelæsning i filosofi ved professor Hartnack, var en drønende hovedpine; men jeg kom trofast til resten, én

time fire eftermiddage om ugen i Store Auditorium med de voldsomt knirkende og klappende stolerækker, selvom jeg og – viste det sig – flere af mine medstuderende var blevet mere interesseret i Karl (nej ... ikke Marx, men) Popper. Til latin skulle jeg først og fremmest følge kurset i elementært græsk fem timer om ugen fra klokken otte morgen. Det var hårdt, men blev livet op af underviseren Kjærgaards barokke hu-

mor og utraditionelle facon. Så ville der for bifagets vedkommende ikke være mere tid til andet end professor Blatts introduktionstimer onsdag formiddag.

I hovedfaget skulle jeg naturligvis gå til professor Finks begyndertimer og de kildekritiske øvelser, som var obligatorisk undervisning. Den første gang til disse øvelser meddelte Fink, at han havde måttet flytte dem

til et andet tidspunkt pga. andre gøremål. Det nye tidspunkt var imidlertid ubelejligt for de andetårsstuderende, for hvem denne undervisning også var obligatorisk, og timerne blev flyttet og flyttet igen, nu til onsdag formiddag – hvor jeg jo skulle have timer hos Blatt! Men nej, erklærede Fink, nu lå tidspunktet fast og kunne ikke flyttes mere! Så måtte jeg jo gå ind til Blatt på dennes kontor og meddele ham, at som det nu så ud, kunne jeg desværre ikke følge hans introduktionsundervisning. Han tog fluks telefonen. Jeg var en høflig ung mand, der ikke lyttede til andres telefonsamtaler, men fangede dog bemærkninger som "Det er jo en fagkombination, vi ofte har talt om at ville fremme", og "Jamen, det finder vi vel også ud af". Omsider lagde Blatt røret på og sagde så til mig: "Ja, så skulle det problem vist være løst." Og ganske rigtigt: Da jeg mødte op til Fink næste gang, meddelte han, at nu var timerne flyttet igen; og nu ville de i al fald ikke blive flyttet mere, føjede han til, idet han så hvast over på mig. I erindringens uklare lys aner jeg dog et anerkendende blik; for jeg havde jo gjort, hvad Fink selv ville have gjort i en sådan situation!

Til græsk – og til dels latin – var vi en broget skare med mange forskellige hovedfag; men på historie var vi begyndt seks (hvoraf den ene snart skiftede til økonomi), og vi lærte snart hinanden at kende, snart også mange af de ældre studerende, som tog vældigt godt imod os. Det skete ikke mindst ved den navnkundige Historisk Forenings fester, hvor flere af lærerne ofte også deltog. Og da Finks timer rummede nogle meget interessante diskussioner om kildebegreber og brug af kilder, følte jeg mig snart som en habil historiestuderende. Derimod lod mit latin "endnu meget tilbage at ønske", som Blatt sagde, når han udtrykte sig diplomatisk (og det havde han ikke for vane).

Erik Christiansen

P.S. Redaktøren havde bedt mig videregive mine erfaringer som rus til nye studerende; men her må jeg beklage. Ganske vist er det kun små 50 år siden, jeg begyndte, og ganske vist færdes jeg nu i de samme dejlige, gule bygninger; men universitetet og samfundet var meget anderledes dengang end nu, så heller ikke her kan man lære af historien. For det kan den jo godt være interessant alligevel.

EGV interesserer sig for gamle mennesker og ensomhed

E G V

Gør du?

Vores samfund er under betydelig forandring videnskæssigt, arbejdsmæssigt og socialt. Lægevidenskaben udvikler sig og nogle af os bliver gamle. Rigtig gamle, heldigvis.

Vi har i dag to generationer af gamle. En yngre (tres- og halvfjerdsårige) og en ældre (firs- halvfems- og hundredårige). En del af den "yngre" generation har forældre i den "ældre".

Flertallet af de gamle er stærke, men ikke dem alle. Nogle har fysiske, psykiske eller sociale problemer. Og nogle af de stærke bliver svagere, når døden og almindelig aldring trænger sig på.

EGV ønsker at støtte studerende, der arbejder med afgangsp projekter, der har berøring med vores interesser. Vi prioriterer projekter indenfor samfundsvidenskab og humaniora.

Vi støtter med op til 50.000 DKK pr. projekt. Forskere og institutioner kan søge større beløb. Hvis du er interesseret i at modtage støtte, så send en ansøgning med en projektbeskrivelse, et cv og et budget. Læs mere på www.egv.dk.

Ansøgningsfristen løber fra 1. september til 31. oktober i 2005. Vi giver besked inden den 31. december 2005.

FOR EN VÆRDIG ALDERDOM

EGV · Østbanegade 55 · 2100 København Ø · Tlf. 35 44 70 40 · www.egv.dk

De fire bachelorstuderende i erhvervsprog, som CAMPUS mødte i kantinen på HIH. Fra venstre ses Kathrine Kamp, Cem Akay, Kari Poulsen og Maria Petersen.

AU-HIH

CAMPUS har stukket næsen indenfor på Handels- og Ingeniør-Højskolen i Herning (HIH) for at vejle stemningen til den (måske) kommende fusion med Aarhus Universitet (AU).

FUSIONSPLANER

– Vi vil ikke være en vestjysk underafdeling af Aarhus Universitet. Det skal stadigvæk være Herning og det herningensiske, der er fremherskende her på HIH. Og det må ikke blive et sted, man bliver udstationeret til – men ellers er vi da meget positive over for fusionstanker, lyder det fra fire bachelorstuderende, som CAMPUS mødte i den store lyse kantine med højt til loftet på HIH.

Shuttle service

Godt og vel halvanden time og 100 kroner er tiden og prisen med tog fra Århus til Birk Center Park, der er trinbrættet lige for Herning. Opfattelsen af at blive sat af på en mark bliver hurtigt gjort til skamme. Her holder nemlig en bus, hvorpå der står "Shuttle service", og på mindre to minutter står man foran HIH. På vejen passerer man "verdens største skulptur", som de kalder Ingvar Cronhammers skulptur *Elia* i Herning. Den vakte stor opstandelse ved afsløringen i 2001, ikke kun pga. af størrelsen og udformningen; prisen på 20 mio. kr. fik også mange op af stolene.

Konkurrence fra udlandet

I kantinen møder vi også Jacob Petersen, der arbejder i markedsføringsafdelingen på HIH. Han kan sagtens se farerne ved en fusion, men vælger at fokusere på mulighederne.

– Fusionsplanerne med Aarhus Universitet lyder fornuftige. Det er vigtigt, at de danske uddannelsesinstitutioner begynder at finde

sammen, så vi kan tage kampen op med de store udenlandske uddannelsesinstitutioner, der formodentlig snart og meget gerne vil til fadet her i Danmark, siger han.

Erhvervslivet er henrykt

Kathrine Kamp, en af de fire bachelorstuderende, mener, at en fusion med Aarhus Universitet kan være med til at give HIH en mere positiv profil.

– Mange studerende fra de større uddannelsesinstitutioner opfatter helt klart HIH som en institution, der er placeret i en udørk i det mørke Vestjylland. Hvis vi opnår universitetsstatus, tror jeg helt sikkert, dette billede vil ændre sig, siger hun.

– En fusion vil også give os nogle muligheder for at søge andre uddannelser og se andre jobmulighe-

der, supplerer bachelorstuderende Maria Petersen.

– Det er min oplevelse, at erhvervslivet herude er henrykt for fusionsplanerne. HIH's styrke er jo netop den stærke kontakt til erhvervslivet, og det bare vokser og vokser herude i det vestjyske, siger bachelorstuderende Kari Poulsen.

De fire bachelorstuderende er glade for at læse på HIH, hvis geografiske placering ikke har været uden indflydelse på valget af uddannelsessted. Fusion eller ej, så er der ingen af de fire, der har tænkt sig at læse videre på Aarhus Universitet, når de næste sommer står med bachelorbeviset i hånden – men måske senere.

Anders Correll / ac@adm.au.dk

OM FUSIONSPLANERNE

Den 8. juni sendte de to bestyrelsesformænd, Jens Bigum, Aarhus Universitet, og Kenneth Iversen, Handels- og Ingeniør-Højskolen, en ansøgning til videnskabsminister Helge Sander og undervisningsminister Bertel Haarder for at få deres godkendelse af, at HIH pr. 1. januar 2006 indføres i Aarhus Universitet som et semi-selvstændigt center med navnet "Aarhus Universitet, Handels- og Ingeniørhøjskolen" (AU-HIH).

Hovedformålet med fusionen er at styrke og øge udbuddet af uddannelser på videregående niveau i Midt- og Vestjylland samt at styrke og øge det samlede universitets samarbejde med erhvervslivet om udvikling og anvendelse af viden.

Det vides ikke, hvornår der kommer svar.

KORT OM HIH

HIH er en handelshøjskole og en ingeniørhøjskole, der tilbyder bacheloruddannelser inden for: erhvervsøkonomi, erhvervsprog og international kommunikation, ingeniørvidenskab og ledelse.

Grundlagt i 1995

Studerende: 1.500 fordelt på hel- og deltidsstudier

Fastansatte medarbejdere: 100

Timelærere: 100

Ambition: Kandidater fra HIH skal matche behovet for arbejdskraft og kompetencer primært i Midtjylland og Vestjylland.

Vand alle vegne

Århus-forskere har sammen med gymnasielærere skrevet en lærebog om vand til det nye gymnasiefag naturvidenskabeligt grundforløb.

“Der er vand i alt. I verdensrummet, i menneskets hjerne, i planters celler, i gletschere på Grønland, i videnskabshistorien og i religiøse myter. Vand spiller en afgørende rolle for vejret, for landskabets former, for vores velbefindende og for selve livets opståen. Derfor er vand også et oplagt tema for en bog, der på tværs af fagene beskriver naturvidenskabelige emner,” lyder teksten på bagsiden af den nye lærebog *Viden om vand*.

Bogen er det første resultat af et samarbejde mellem forskere fra Aarhus Universitet og gymnasielærere fra Risskov Amtsgymnasium og skal bruges i det nye gymnasiefag naturvidenskabeligt grundforløb.

– Jeg tror, vi kommer til at skrive en fem-seks stykker med andre fælles temaer, siger professor Søren Rud Keiding, der sammen med gymnasielærer Inge Kaufmann har redigeret bogen.

Gode historier

Bogen er opbygget “efter størrelse” og

mi. Desuden er der et indledende kapitel om beskrivelser af vand gennem historien, og et afsluttende kapitel om vands centrale rolle i myter og religion sætter emnet i perspektiv.

Søren Keiding har ikke tidligere været med til at skrive lærebøger til et gymnasiefagligt niveau, men synes, opgaven har været spændende.

– Jeg holder mange foredrag og har derfor god erfaring med at samle på gode historier. Det er altid en fornøjelse at få lov til at fortælle om det, man burde vide noget om.

begynder med det mindste – atomer og molekyler – og slutter med det største af alt – verdensrummet. På den måde bevæger den sig gennem naturvidenskaberne fra fysik og kemi, biologi og medicin, geologi, geofysik og økologi til astrono-

Viden om vand

Inge Kaufmann og Søren Rud Keiding (red.)

176 sider, 248 kr.

Aarhus Universitetsforlag

Den æstetiske revolution

Morten Haugaard Jeppesen

250 sider, 249 kr. Forlaget Modtryk

I 1795 udgav Friedrich Schiller sine berømte breve om menneskets æstetiske opdragelse. Her udkaster han under inspiration fra Kants æstetik og det, han betragter som Den franske Revolutions mislykkede forsøg på at realisere de politiske frihedsidealer, ideen om en æstetisk opdragelse af mennesket. En sådan opdragelse skal ikke alene føre til en helt ny måde at føle og fornemme på, men i sidste ende føre til virkeliggørelsen af “det mest strålende af alle kunstværker”, nemlig etableringen af det “fornuftens kongedømme”, som kan sikre menneskets fulde frihed.

Bogen, der er skrevet af lektor Morten Haugaard Jeppesen fra Afdeling for Idehistorie på Aarhus Universitet, fortæller historien om, hvordan friheden med Schiller blev til et æstetisk projekt. Kun gennem skønheden kan mennesket ifølge Schiller vandre til friheden.

Nordbrandt

Dan Ringgaard

293 sider, 248 kr. Aarhus Universitetsforlag

Henrik Nordbrandt digter som en drøm:

“Undervejs i digtet er alting klart, men mærkeligt, og bagefter ved man ikke helt, hvad der skete. Digtene virker mere som tilstande end indsigter, eller måske som indsigter i tilstande, der hele tiden forandrer sig. Intet er, hvad det ser ud til, skønt hver sansning er nøjagtig og hvert ord det rigtige. Alt, som er fast, opløses under et blik og i et sprog, som vil beskrive og forstå.”

Dan Ringgaard, dr.phil. og lektor ved Nordisk Institut på Aarhus Universitet, har skrevet en bog om digteren Henrik Nordbrandt, der forsøger at komme omkring hele forfatterskabet.

Hvert kapitel tager et centralt emne i forfatterskabet op som for eksempel stedet, nihilismen, glemsel og erindring, billedet, drømmen, musikken, Orienten, stemmen, melankolien, lyset. På den måde lægges en mosaik over et af de mest centrale forfatterskaber i moderne dansk litteratur.

Sjælens ingeniører – russisk litteratur fra det 20. århundrede

Loa Brix, Ole Nyegaard og Trine Søndergaard (red.)

180 sider, 228 kr. Aarhus Universitetsforlag

Bogen behandler i otte artikler en række bemærkelsesværdige værker, forfatterskaber og tendenser, som har haft betydning for udviklingen af det 20. århundredes russiske litteratur.

Set retrospektivt er det tydeligt, i hvor høj

grad den kolde krigs polarisering mellem to konkurrerende verdensopfattelser påvirkede den internationale modtagelse af den sovjet-russiske litteratur. De russiske værker blev ofte læst som politiske manifeste, selvom de langt fra altid var det. Antologien fokuserer på værkernes enestående særpræg og deres samspil med den russiske litterære tradition.

Bogen behandler værker af bl.a. Vladimir Nabokov, Aleksandr Solzjenitsyn og krimiforfatteren Fridrikh Neznanskij.

Litteraturhistoriografi

Svend Erik Larsen og Mads Rosendahl Thomsen (red.)

236 sider, 198 kr. Aarhus Universitetsforlag

I Aarhus Universitetsforlags anmelderroste serie *Moderne litteraturteori* er tredje bind udkommet.

Litteraturhistoriografi er redigeret af professor Svend Erik Larsen og postdoc Mads Rosendahl Thomsen fra Afdeling for Litteraturhistorie. Bogen introducerer litteraturhistoriens historiske udvikling og rummer, via bidrag fra de senere års toneangivende forskere, en debat af aktuelle udfordringer til litteraturhistorien.

De centrale temaer er forholdet mellem historie og litteratur, mellem det nationale og det internationale og mellem de kanoniske værker og den bredere kultur, de udspringer af.

TA' BUSSEN - LINIE 888

KUN 120 KR.

For studerende og seniorer fra mandag til torsdag

ÅRHUS
ROSKILDE
KØBENHAVN

Rejsetid ca. 3 timer.
Afgang fra Århus
rutebilstation.

Tlf. 70 210 888

Online booking:

www.abildskou.dk

Abildskou A/S

StudieSkiven eller StudieOnline

- gør det lettere at være studerende!

For kun kr. 299,- får du på én cd-rom adgang til de samlede udgaver af:

- Karnovs Lovsamling
- EU-Karnov
- Ugeskrift for Retsvæsen

Køb åtudieåkiven i din studieboghandel.

StudieSkiven fås både som cd-rom eller som internetversionen StudieOnline, der opdateres dagligt.

StudieOnline kan kun købes gennem Forlaget Thomson. Klik ind på www.thomson.dk/studiesiden eller kontakt vores kundeservice på tlf. 33 74 07 00.

studenterrådets studiestartsmesse

2005

**BESØG
STUDIESTARTS-
MESSEN
6. og 7. SEPTEMBER
KL. 10.00 - 16.00
I AULAEN PÅ
AARHUS
UNIVERSITET**

**PROFIL OPTIK
BRØDECHER**
BVEJSGADE 4, 8000 ÅRHUS C · TLF. 70 12 12 12

stakboglæden

SOCIAL CLUB

1/2 PRIS
www.aarhus-teater.dk

TA' BUSSEN - LINE 888 **120 KR.**
Stud./senior
man til tors.
ÅRHUS - KØBENHAVN
Abildskou 4/6 · Telefon 70 210 888 · www.abildskou.dk

**God indtjening
i dejlige
omgivelser**
Har du lyst til
et deltids- eller
studiejob, så er
Morgenavisen
Jyllands-Postens
nye telemarketing
center i Århus
midtby lige noget
for dig.
Ring 8738 3707
og hør nærmere.
**MORGENAVISEN
Jyllands-Posten**

Ibis
Med os på studiestarts-
messen eller læs om vores
infocenter på ibis.dk

Vejen til et bedre liv!
EQUINOX

Danske Bank

Ung Garant
Kontante beløb, det betaler sig...
Et de bedste tilbud til de bedste for en uoverens-
gående på 1000 kr. i garanti til dit lån, og du
betaler kun 1/2 prisen.

SPAREKASSEN ØSTJYLLAND
Frederiksbjerg Afdeling
Frederiks Allé 43, 8000 Århus C · tlf. 70 22 80 43
...en del af Sparekassen Østjylland

SYDBANK
Hvad kan vi gøre for dig
Tlf. 70 10 78 79 · sydbank.dk

Kan du konvertere data til viden - eller er du cirka
lige så interessant at høre på som en papegøje?
www.sas.com/dk/academic
sas | The Power to Know.
SAS er registreret varemærke af SAS Institute Inc., Cary, NC, USA.

Med Nicolai Wammen og
andre unge kandidater
på vores stand
socialdemokraterne

Bliv blæst -
på den fede måde...
www.aarhussymfoni.dk

RMF.dk Find os i
studiestarts
kataloget

**Få mere energi
med fysisk træning!**
8676 0035
8676 1935
SATS
www.sats.com

CERES

NAVN:

Redigeret af Helge Hollesen

SIKKER KOMMUNIKATION

Sikker kommunikation ad usikre veje er et emne, der står centralt hos Ivan Damgård, der i juli blev udnævnt til professor i teoretisk datalogi. Ivan Damgård forsker i kryptering, der skal sikre, at data ikke bliver manipuleret eller bliver kendt af de forkerte personer. Kryptering anvendes i en lang række sammenhænge, f.eks. elektroniske betalingssystemer, der respekterer privatlivets fred, eller i systemer, der kan gennemføre et folketingsvalg over nettet, uden at pålidelighed eller stemmehemmelighed går tabt.

Ivan Damgård, der er 49 år, har, siden han tog ph.d.-graden i 1988, været ansat ved det institut, hvor han nu er professor, og han var en af de tre matematikere, der for 20 år siden stiftede software- og konsulentfirmaet Cryptomathic, der i dag service kunder verden over i forbindelse med krypteringsopgaver.

Siden 2003 har han ledet Foundations in Cryptography and Security (FICS) – et center, der støttes af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd. Fra 2004 har han også været partner i ECRYPT, et EU-støttet forskningsnetværk.

FORSKNINGEN BEGYNDTE I STUDIETIDEN

Universitetets nye professor i farmakologi, læge og ph.d. Ulf Simonsen, begyndte allerede i sin studietid at forske i lægemidler, der kan udbedre beskadigelser af blodkarrenes inderste celleglag i forbindelse med højt kolesterol i blodet og forhøjet blodtryk.

Gennem de seneste år har Ulf Simonsen også forsket i lægemidler, der kan behandle forhøjet tryk i lungekredsløbet. Det kan nemlig beskadige de inderste celleglag i blodkarrene og føre til hjertesvigt. Ulf Simonsen har på sit CV medlemskab af en række videnskabelige bestyrelser og har bidraget med et stort antal videnskabelige artikler i anerkendte internationale tidsskrifter. Desuden har han forfattet bogkapitler og er medredaktør af lærebogen *Basal og Klinisk Farmakologi*.

FORNEM DIABETESFORSKNING

Som formand for både Diabetesforeningens 60.000 medlemmer og de mere end to millioner personer med kroniske sygdomme, som er repræsenteret i Patientforum, er det i høj grad en fortæller for patienterne, der nu tiltræder et professorat i eksperimentel medicinsk forskning.

Den 46-årige Allan Flyvbjerg er speciallæge i hormonsygdomme og intern medicin og har modtaget en lang række danske og internationale priser for sin forskning gennem næsten 20 år. Hans forskningsgruppe belyst nye me-

Som sin sidste officielle rektoropgave præsenterede Niels Chr. Sidenius i Antikmuseet jubilæumsbogen om årene fra 1978-2003.

Den sidste opgave

Antikmuseet var den 5. august rammen om Niels Christian Sidenius sidste officielle handling som rektor for Aarhus Universitet. Her, blandt fortidens ansigter, præsenterede han udgivelsen af den sidste af de tre jubilæumsbøger i anledning af Aarhus Universitets 75-års jubilæum.

Aarhus Universitet 1978-2003 hedder bogen, der nu ser dagens lys små to år efter universitetets jubilæum. De tidligere bøger i serien er *Topforskning ved Aarhus Universitet – en jubilæumsantologi* og *Arkitekturfortællinger – om Aarhus Universitets bygninger*, der som den nye bog alle er udgivet på Aarhus Universitetsforlag.

Rektor undlod ikke at bemærke, at bogen har været meget længe undervejs.

– Filmen "Den tredje mand" handler om en mand, som er der, men som bare ikke er der alligevel. Han bliver opsøgt og til sidst fundet. Denne tredje jubilæumsbog har lidt af det samme over sig.

Jeg ved i hvert fald, at mindst et par personer de sidste to år har spurgt til, hvor den blev af, hvordan den kom til at se ud, og hvad dens gerninger var. Men nu er den her, og alt godt er jo værd at vente på, sagde Niels Chr. Sidenius blandt andet denne regnfulde fredag eftermiddag, der altså blev hans sidste arbejdsdag som rektor. Mandag den 8. begyndte et nyt arbejdsliv.

Fremtiden

– *Hvad skal du egentlig lave på mandag?*

– Jamen, jeg skal på arbejde på Institut for Statskundskab.

– *For at forske?*

– Ja, nu er det jo ikke sådan, at man forventer en publikation fra min hånd den første uge, men jo, jeg skal i gang med forskningsarbejdet igen. Jeg har opsparret undersøgelsesfrihed fra min tid som dekan på fakultetet, så undervejs skal jeg ikke.

– *Du søger ikke nyt arbejde?*

– Ikke lige nu.

– *Glæder du dig?*

– Ja, det gør jeg faktisk. Jeg glæder mig specielt til at skulle læse bøger igen og ikke noget, der nødvendigvis står på et A4-ark. Det har jeg gjort så rigeligt som rektor og tidligere som dekan. Jeg glæder mig også til, at jeg ikke nødvendigvis behøver arbejde helt så mange timer om ugen, som jeg har gjort som rektor. Og måske begynder jeg at spille fodbold igen.

– *Da du blev rektor, sagde du til mig, at nu skulle du flytte hjemmefra. Hvordan har du det med at skulle flytte hjem igen?*

– Ha, ha. Det er et godt spørgsmål. Når unge flytter hjemmefra, men kommer tilbage igen, plejer de jo at fylde meget. Heldigvis vil de jo ud igen. Nej, jeg kommer selvfølgelig ikke tilbage og skal gøre mig klog på alt muligt. Det vil ikke give mening.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

SAMSPIL OG SYGDOMME

Udvikling af nye typer medicin mod Alzheimers sygdom og læsioner på nervesystemet er blandt de emner, som Anders Nykjær, nyudnævnt professor i medicinsk biokemi, beskæftiger sig med i sin forskning i de receptorer, kroppens celler bruger til at sanse og kommunikere med.

Senest har Anders Nykjær fundet frem til, at en ny familie af receptorer, der især optræder i nervevæv, afgør, om nerveceller overlever eller dør. Det kan få betydning for behandlingen af neurodegenerative sygdomme som f.eks. Alzheimers sygdom og læsioner på nervesystemet.

Receptorernes betydning for sundhed og sygdomsudvikling udforsker Anders Nykjær med brug af genmanipulerede dyremodeler, som han har udviklet i de senere år.

Han har således kortlagt den mekanisme, der bevirker, at patienter med nyrelidelser ofte udvikler en sekundær knoglesygdom. Forskning i de biokemiske egenskaber, der sætter receptorer i stand til at genkende mange udefrakommende signaler, viser også, at receptorer fungerer i samspil med hinanden. Det øger deres mulige funktioner drastisk og kan bl.a. forklare, hvorfor en defekt receptor kan være årsag til flere forskellige sygdomsbilleder.

Den 42-årige professor tog både sin kandidat- og ph.d.-grad ved Aarhus Universitet og var i årene 1996-99 tilknyttet Max-Delbrück-Center for Molecular Medicine i Berlin. Han blev tildelt det prestigefyldte 5-årige Hallas-Møller stipendium fra Novo Nordisk Fonden i 2000 og to år senere Ydes Hæderspris.

Anders Nykjær har siden 2003 været direktør for bioteknologifirmaet ReceptIcon Aps, som han var med til at stifte i 2001. I 2004 var han tillige medstifter af firmaet NeuronIcon Aps.

STOFSKIFTE OG STRESS

Patienter med sukkersyge, stofskiftelidelser og andre hormonforstyrrelser har siden studietiden været i det medicinske interessefelt hos den nyudnævnte professor i eksperimentel medicinsk forskning, overlæge, dr.med. Niels Møller. Den 48-årige professor speciale er stofskiftet – kroppens omsætning og forbrænding af sukker, fedt og æggehvideproteiner. Han ser på, hvordan f.eks. insulin og væksthormon påvirker den menneskelige organisme under stress – som f.eks. faste – og har bl.a. vist, at disse hormoner effektivt forebygger, at muskler og andet væv går til. Niels Møller er uddannet læge fra Aarhus Universitet 1984 og har siden 1996 været leder af Medicinsk Forskningslaboratorium, Klinisk Institut. Han blev i 2001 overlæge ved Medicinsk Endokrinologisk afdeling M, Århus Sygehus.

Den 48-årige professor speciale er stofskiftet – kroppens omsætning og forbrænding af sukker, fedt og æggehvideproteiner. Han ser på, hvordan f.eks. insulin og væksthormon påvirker den menneskelige organisme under stress – som f.eks. faste – og har bl.a. vist, at disse hormoner effektivt forebygger, at muskler og andet væv går til. Niels Møller er uddannet læge fra Aarhus Universitet 1984 og har siden 1996 været leder af Medicinsk Forskningslaboratorium, Klinisk Institut. Han blev i 2001 overlæge ved Medicinsk Endokrinologisk afdeling M, Århus Sygehus.

kanismer, der fører til udvikling af diabetisk nyresygdom, som i værste fald kan ende i dialysekrævende nyresvigt og medføre komplikationer som hjerneblødning, blindhed, blodprop i hjertet og amputationer.

Sidste år modtog Allan Flyvbjerg det Euro-

pæiske Selskab for Kliniske Studier (ESCI) Award for Excellence in Clinical Science for sit enestående bidrag til forståelse af mekanismerne bag og behandling af diabeteskomplikationer.

Hovedparten af hans 340 artikler er publiceret i ledende internationale tidsskrifter. Han er medlem af videnskabelige paneler for flere internationale tidsskrifter og en aktiv formidler af sin viden både inden for og uden for universitetets mure.

M E D D E L E S E R

Redigeret af Journalkontoret,
Den Centrale Administration, Ndr. Ringgade 1, 8000 Århus C, tlf. 8942 1151.
Deadline for Meddelelser onsdag kl. 12.00 i ulige uger – 10 dage før udgivelse.
Journalkontoret forbeholder sig ret til – i den trykte avis – at forkorte opslagene med henvisning til, hvor der kan indhentes yderligere oplysninger.
Opslag/annoncer sendes i wordformat til: meddelelser@au.dk
Se deadlines på www.au.dk/da/adm/journal/meddel/

DOKTORGRADEN

Forsvar

SUN
Fredag den 19. september 2005, kl. 14.00 forsvarer cand.med., ph.d. **Jens Mogensen**, sin doktorafhandling med titlen: "Hypertrophic, restrictive, and dilated cardiomyopathy: Clinical and genetic investigations of hereditary sarcomeric protein diseases". Forsvaret er offentligt og finder sted i Auditorium 424, Anatomisk Institut, Bygning 230, Universitetsparken. De officielle opponenter er overlæge, dr.med. Trond P. Leren og overlæge, dr.med. Christian Hassager. Afhandlingen kan rekvireres ved henvendelse til doktoranden Svallevvej 23, 8210 Århus V.

Konferering

HUM
Det Humanistiske Fakultets Akademiske Råd har på sit møde den 13. juni 2005 konfereret den filosofiske doktorgrad til følgende:

Per Stounbjerg for afhandlingen: "Uro og urenhed. Studier i Strindbergs selvbiografiske prosa".

Jesper Hoffmeyer for afhandlingen: "Biosemiotik: En afhandling om livets tegn og tegnes liv".

SUN
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Akademiske Råd har på sit møde den 13. juni 2005 konfereret den medicinske doktorgrad til følgende:
1. reservelæge **Helene Nørrelund**, ph.d. for en afhandling med titlen: "The metabolic role of growth hormone in humans with particular reference to fasting".

Overlæge **Lars Vendelbo Johansen** for afhandlingen "Carcinoma of the Pharynx and Larynx".

KURSER

Dansk Forskerskole i Psykologi

Dansk Forskerskole i Psykologi kan tilbyde en række spændende kurser i 2. halvår. 2005. Læs mere på: www.psyforsk.dk/kalender.html.

Forskeruddannelsen – Sundhedsvidenskab

Oversigt på www.health.au.dk/forskeruddannelse

Kurser og workshops ved E-læringsenheden
E-læringsenheden er Aarhus Universitets service for undervisere og øvrige ansatte, der ønsker at benytte sig af forbindelse med undervisning, forskning og erfaringsudveksling. Se www.au.dk/e-learning

PRISER

Van Gysel Prize for Biomedical Research
Value 100.000 EUR. This Prize is aimed at promoting the development of higher teaching and research in the biomedical field. Rules of application and application form can be reviewed at The Records Office of Aarhus University. Phone 89421151 Deadline: December the 15th 2005.

Desiderio Pirovano Prize 2005
The Executive Council of the "Desiderio Pirovano Prizes" calls for nominations for the "Desiderio Pirovano Prize 2005". Deadline 25.09.05. For yderligere information se www.au.dk/meddelelser

PH.D.-GRADEN

Forelæsninger

HUM
Gudrun Gaard, cand.mag. i litteratur har fået afhandlingen "Far fram á torg", som er en afhandling om digteren Regin Dahl som repræsentant for det moderne i færøsk lyrik, godkendt til forsvar for ph.d.-graden ved Fróðskaparsetur Føroya. Forsvaret finder sted på Tórshavns Navigationsskole fredag den 2. september 2005, kl. 13.00.

SUN
Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i medicin holder **Beatriz Marcheco Teruel** den 2. september 2005, kl. 14.00 et offentligt forsvar med titlen: "Genetic mapping and identification of genes involved in bipolar affective disorder in Cuban families". Forsvaret finder sted i Auditoriet, Psykiatrisk Hospital i Århus.

Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i medicin holder cand.med. **Jens Fuglsang** den 9. september 2005, kl. 14.00 et offentligt forsvar med titlen: "Aspects of placental growth hormone physiology". Forsvaret finder sted i Auditorium B, Skejby Sygehus.

Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i medicin holder cand.scient. **Lene Dinness Jensen** den 13. september 2005, kl. 13.00 et offentligt forsvar med titlen: "Investigation of the neuroprotective protein parkin – solubility, ligand binding and ubiquitination". Forsvaret finder sted i Auditorium 424, Anatomisk Institut.

SAM
Med henblik på erhvervelse af den juridiske ph.d.-grad forsvarer **Rasmus Skovsgaard Haugaard** sin afhandling: "Sammenstødsproblemer inden for den offentlige arbejds- og ansættelsesret" ved en offentlig ph.d.-forelæsning: fredag den 9. september 2005, kl. 13.00 i auditorium 455, bygning 340.

TEO
Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i teologi afholder cand.theol. **Charlotte Hansen** fredag den 2. september kl. 13.15 et offentligt forsvar med titlen: "J.J. Ignaz von Döllinger and John Henry Newman – Protagonists of a theological battle that could not be won? Roman Catholicism in Germany and England from 1845 to 1879 between Liberalism and Neo-Ultramontanism." Forsvaret finder sted i Det Teologiske Fakultets auditorium 2, bygning 441.

Tildelinger
HUM
Det Humanistiske Fakultets Akademiske Råd har den 27. juni 2005 tildelt ph.d.-graden til **Søren Byskov** for afhandlingen "Dansk kystkultur under forandring. Kystlandskab, kulturhistorie og naturforvaltning i det 20. århundrede".

Det Humanistiske Fakultets Akademiske Råd har den 29. juni 2005 tildelt ph.d.-graden til **Lone Grøn** for afhandlingen "Winds of change, bodies of persistence. Health promotion and lifestyle change in institutional and everyday contexts".

Det Humanistiske Fakultets Akademiske Råd har den 6. juli 2005 tildelt ph.d.-graden til **Adrienne Heijnen** for afhandlingen "Dream sharing in Iceland".

Det Humanistiske Fakultets Akademiske Råd har den 13. juni 2005 tildelt ph.d.-graden til følgende personer:
Claus Esmann Andersen for afhandlingen "Det tragiske i moderne prosadigtning. En diskussion af, hvad det moderne tragiske er, og hvordan det optræder i litteraturen, især hos St. St. Blicher og Herman Bang".

Anne-Marie Christensen for afhandlingen "Wittgensteins opfattelse af etik 'Entschuldige nichts, verwische nichts, sieh und sag, wie es wirklich ist'".

SUN
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet har den 27. juni 2005 tildelt **Jinliang Zhu**, MD, ph.d.-graden i medicin for afhandlingen "Reproductive outcomes in agricultural workers, laboratory technicians, hairdressers and shift workers: a study based on the Danish National Birth Cohort".

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Akademiske Råd har på sit møde den 13. juni 2005 tildelt følgende ph.d.-graden i medicin:
Cand.med. **Guna Blumberga** for afhandlingen "Specific immunotherapy in house dust mite allergic asthma".

Xiaoxiao Zhang, MD for afhandlingen "Development of DNA-array based deletion mapping using Cri-du Chat syndrome as a model".

Cand.med. **Kaare Schøtt Mai** for afhandlingen "Psychosocial consequences of screening for type 2 diabetes".

Cand.med. **Torben Østergaard** for afhandlingen "Aspects of insulin resistance and physical fitness in first-degree relatives of patients with type 2 diabetes. The effects of exercise training".

Jian-Wen Chen, MD, for afhandlingen "Clinical aspects of multiple mealtime administration of biphasic insulin aspart in patients with type 1 diabetes".

Rajendra Raj Wagle, MD, for afhandlingen "Realities, uncertainties and challenges of safe childbirth in Nepal: a search for an optimal intra-natal health care organisation".

Pedro Rosa-Neto, MD, MSc, for afhandlingen "Activation of striatal dopamine receptors by psychostimulants: Chemical anatomy, autonomic and behavioural effects".

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Akademiske Råd har på sit møde den 13. juni 2005 tildelt cand.odont. **Nikolaos Mardas** ph.d.-graden i odontologi.

SAM
Det Akademiske Råd har den 20. maj 2005 tildelt **Jakob Linaa Jensen** ph.d.-graden i statskundskab på grundlag af afhandlingen "Den virtuelle kaffestue – deliberation og demokratisk inklusion i politiske debatter på internettet".

Det Akademiske Råd har den 30. maj 2005 tildelt: **Eva Aaen Skovbo** ph.d.-graden i jura på grundlag af afhandlingen "Erstatning af ophavsretlige krænkelse".

Ott-Siim Toomet ph.d.-graden i nationaløkonomi på grundlag af afhandlingen "Marginalisation and discouragement: Regional Aspects and the Impact of Benefits".

NAT
Det Naturvidenskabelige Fakultet har den 16. juni 2005 tildelt ph.d.-graden i naturvidenskab til følgende:
Cand.scient. **Lotte Bjerrum Friis-Holm** for afhandlingen "The intestinal microflora of broiler chickens".

Cand.scient. **Karen Marie Hilligsøe** for afhandlingen "Nonlinear Wave Propagation in Photonic Crystal Fibers and Bose-Einstein Condensates".

Cand.scient. **Lars Hjelm** for afhandlingen "Fault Controlled Basin Development and Sediment Distribution".

Cand.scient. **Allan Hjarbæk Holm** for afhandlingen "Electrochemical and Spectroscopic Studies on Covalently Modified Carbon Electrodes".

Cand.scient. **Jørgen Bøndergaard Iversen** for afhandlingen "Formalisms and tools supporting Constructive Action Semantics".

Cand.scient. **Karen Colbjørn Larsen** for afhandlingen "Twist 1 in embryogenesis studies on function and regulation".

Cand.scient. **Søren Lykke-Andersen** for afhandlingen "Regulation of ADAR1 expression".

Cand.scient. **Thomas Krogh Haahr Lynderup** for afhandlingen "On Frobenius Splittings of the Wonderful Compactification of the Unipotent Variety".

Mauro Marigo for afhandlingen "Carbonyl Compounds as Nucleophiles in Asymmetric Catalysis".

Kirill Morozov for afhandlingen "On Cryptographic Primitives Based on Noisy Channels".

Cand.scient. **Anders V. T. Mortensen** for afhandlingen "Aspects on Ion Coulomb Crystal based Quantum Memory for Light".

Cand.scient. **Christian Benedikt Nielsen** for afhandlingen "The development of efficient two-photon singlet oxygen sensitizers".

Cand.scient. **Michael Nielsen** for afhandlingen "Development and use of biosensors for analysis of nitrite transformations in wastewaters and natural environments".

Cand.scient. **Morten Nielsen** for afhandlingen "Application of Metal-Salens in Self-Assembled Monolayers, Catalysis and DNA-Directed Assembly of Nanostructures".

Ratchada Pongsattayapipat for afhandlingen "Management of Palm Resources in Thailand".

Cand.scient. **Mikael Dahlerup Poulsen** for afhandlingen "Alignment of molecules induced by long and short laser pulses".

Cand.scient. **Maria Dall Rasmussen** for afhandlingen "Theoretical investigation of the adsorption of oxygen on TiO₂".

Cand.scient. **Camilla Sckouboe** for afhandlingen "Mechanistic Aspects of Human Topoisomerase IIα and Identification of new Genes involved in the Rqh1 Pathway or in Parallel Pathways".

Piyakaset Suksathan for afhandlingen "Systematic Studies in Asian Marantaceae".

PERSONALESTYRELSEN

Se cirkulærerne på:
www.perst.dk

Se alle opslag i fuld længde på www.au.dk/meddelelser

FORSKNINGSSTØTTE

Aarhus Universitets Forskningsfond

Indkalder herved ansøgninger til Aarhus Universitets Forskningsfond. Ansøgningsfrist mandag den 12. september 2005, kl. 12.00. Se www.au.dk/meddelelser.

Forskningsrådet for Natur og Univers

Indkaldelse af ansøgninger til Forskningsrådet for Natur og Univers. Uddelingen finder sted i oktober og november 2005. Ansøgningsfristen er: Torsdag den 1. september 2005 kl. 15.00. Se www.au.dk/meddelelser

Dansk/Maltesisk kultur- og uddannelsessamarbejde

Den danske ambassade i Rom, som repræsenterer Malta, og Det Danske Generalkonsulat i Valleta, støtter engelsksprogede kulturelle og undervisningsmæssige tiltag, der involverer dansk/maltesisk deltagelse. Se www.au.dk/meddelelser under "Promotion og Danish-Maltese Collaboration..."

Strategisk program for it-forskning

Programkomiteen for Nanovidenskab og -teknologi, Bioteknologi og IT (NABIIT), indkalder hermed ansøgninger om støtte til strategisk it-forskning. Ansøgningsfrist: 15. september 2005 kl. 15.00. Se www.au.dk/meddelelser

Fonden Til Forskning Af Sindslidelser

Herved indkaldes ansøgninger til ovenstående fond. Ansøgningsfrist 20. september 2005 kl. 12.00. For yderligere oplysninger se: www.au.dk/meddelelser.

Galathea 3

Galathea 3 har modtaget en række forespørgsler fra forskere, som ønsker at deltage på hele eller dele af ekspeditionen, der strækker sig fra eftersommeren 2006 til april 2007. Ansøgningsfristen er den 2. september 2005. For yderligere oplysninger se: www.au.dk/meddelelser.

Marie Dorthea Og Holger From, Haderslevs Fond

Herved indkaldes ansøgninger til ovenstående legat, hvis midler skal anvendes til forskning af børnesygdomme ved Aarhus Universitet. Ansøgningsfrist 20. september 2005, kl. 12.00. Se www.au.dk/meddelelser.

Dansk-Fransk forsknings- og universitetssamarbejde 2006

Afdelingen for Forskning og Videregående Uddannelse ved Den franske Ambassade i København indkalder ansøgninger om støtte til dansk-franske forskningssamarbejdsprojekter inden for alle videnskabelige fagområder. Ansøgningsfrist er den 15. september 2005. Se: www.au.dk/meddelelser

Ph.d.-stipendier – Humaniora

12 ph.d.-stipendier ved Det Humanistiske Fakultet er til besættelse pr. 1. februar 2006 for en periode på indtil 3 år. Opslag samt ansøgningsmateriale kan ses på web-adressen: <http://www.hum.au.dk/fak/phd/opslag/hum-stip/home.htm>. Ansøgningsfrist: fredag den 16. september 2005 kl. 12.00. Ansøgning mærkes: 2005-218/1-22.

STILLINGER

UNDERVISNINGSSASSISTENTER

For alle opslag af stillinger som timelønnet undervisningsassistent gælder følgende: Ansøgningen skal indeholde oplysninger om og dokumentation for faglige og pædagogiske kvalifikationer samt oplysning om evt. fuldtidsbeskæftigelse andetsteds samt CPR-nr.

Timeløn og øvrige ansættelsesvilkår i henhold til den til enhver tid gældende aftale mellem staten og AC. Frigørelsesattest vil være indeholdt i ansættelsesbrevet. Opslagenes fulde ordlyd fremgår af fakulteternes hjemmeside.

Undervisningsassistent i offentlig ret

Ved Juridisk Institut, Afdelingen for Offentlig Ret er en stilling som undervisningsassistent ledig 15. september 2005. Ansøgningsfrist: 12. september 2005. Ansøgningen mærkes: 2005-215/3-113.

Undervisningsassistent/instruktor søges i fysik

I efteråret 2005 søges en undervisningsassistent eller instruktør til fysikfagene: Almen relativitetsteori, Eksperimentel teknik, Laserfysik og Atom og molekylfysik II. Se www.au.dk/meddelelser.

Multimedieprogrammering

I efteråret 2005 søges en undervisningsassistent eller instruktør til faget: Multimedieprogrammering. For yderligere oplysninger se: www.au.dk/meddelelser.

Rådgivnings- og støttecentret

Til med snarest mulig tiltrædelse at varetage stillinger som personlig undervisningsassistent/instruktor inden for følgende fagområder: Fysik, biologi og psykologi. For yderligere information se: www.au.dk/meddelelser.

STUDENTERUNDERVISERE OG FAGLIGE VEJLEDERE

Ansøgningen skal indeholde oplysninger om faglige og pædagogiske kvalifikationer. Aflønning i henhold til Finansministeriets overenskomst med SUL (Studenterunderviseres Landsforening). Ansøgningen skal indeholde CPR-nr. Opslagenes fulde ordlyd fremgår af fakulteternes hjemmeside.

STUDENTERUNDERVISERE

Engelsk

Engelsk Studienævn opslår herved et antal stillinger som instruktør (studenterunderviser) for efterårssemesteret 2005. Se www.au.dk/meddelelser

Musikvidenskab - Instruktorer

Ved Afdeling for Musikvidenskab vil der, under forudsætning af fornøden bevilling, være stillinger at besætte som instruktører i perioden 24. oktober 2005 til 31. december 2005. Se www.au.dk/meddelelser

ØVRIGE OPSLAG

Ved Aarhus Universitet er nedenstående stillinger opslået ledige. Opslagenes fulde ordlyd vil fremgå af fakulteternes hjemmesider.

HUM

Ved Institut for Sprog, Litteratur og Kultur er et adjunktur i spansk med særligt henblik på latinamerikansk kultur ledigt til besættelse 1. januar 2006 eller snarest derefter. Ansøgningsfrist: 5. september 2005, kl. 12.00. Ansøgningen mærkes: 2005-212/1-77.

Ved Institut for Medievidenskab er et adjunktur/lektorat i strategisk kommunikation ledigt til besættelse

1. januar eller snarest derefter. Ansøgningsfrist: 15. september 2005, kl. 12.00. Ansøgningen mærkes: 2005-212/1-78.

LEGATER

Aarhus Universitets Almene Studenterfond

Støtte fra fonden ydes til fortsættelse eller afslutning af studier, herunder til studierejser samt studieophold ved udenlandske universiteter. Ansøgningsfristen er torsdag den 15. september 2005 klokken 14:00. For yderligere oplysninger se: www.au.dk/meddelelser

Politimester J.P.N. Colind og hustru

Asmine Colinds Mindelegat

Legatet skal anvendes til fordel for studerende ved Aarhus Universitet, fortrinsvis studenter fra Randers Statskole, fortrinsvis juridiske og medicinske studenter. Ansøgningsfrist er torsdag den 15. september 2005 kl. 14:00. Se www.au.dk/meddelelser

Reinholdt W. Jorck og Hustrus Fond

Fondens hovedformål er at yde understøttelse til videre uddannelse og dygtiggørelse af uformuende, yngre mennesker. Ansøgningsfrist: 15. september 2005. Ansøgningskema kan hentes på Jourmalkontoret, Aarhus Universitet, bygn. 1.431, eller hentes på nedenstående link. For yderligere oplysninger se: www.fonde.hts.dk/jorcksfond.htm

Ved Institut for Medievidenskab er et adjunktur i Digital Æstetik ledigt til besættelse 1. januar eller snarest derefter. Ansøgningsfrist: 15. september 2005, kl. 12.00. Ansøgningen mærkes: 2005-212/1-79.

SAM

Ved Juridisk Institut, Afdelingen for Offentlig Ret er et (eventuelt to) eksterne lektorater ledige til besættelse 1. februar 2006. Ansøgningsfrist: 12. september 2005, kl. 12.00. Ansøgningen mærkes: 2005-215/3-112.

ANDRE INSTITUTIONER

Opslag vedrørende følgende ledige stillinger fås ved henvendelse til Jourmalkontoret, tlf. 8942 1150.

Forskarassistent i Medicinsk Strålingsfysik

Stockholms Universitet söker en Forskarassistent i Medicinsk Strålingsfysik vid Avdelningen för medicinsk strålingsfysik (ref.nr. SU 614-1623-05). Sista ansökningsdag: 16. september 2005. For yderligere oplysninger se: www.au.dk/meddelelser.

The Trade Commission of the Royal Danish Consulate General, Chicago, USA.

The Royal Danish Consulate General in Chicago, IL, USA is looking for two highly motivated and qualified interns who are interested in joining our trade department for a period of 6 months, with possible prolonging up to 12 months, starting from January 2006. Deadline for application is September the 15th. For further information visit: www.au.dk/meddelelser.

Danida Internationale stillinger. Yderligere oplysninger på: www.um.dk/da/menu/Udviklingspolitik

BOLIG

Til leje:

Skønt byhus på Frederiksbjerg udlejes fra 01.11.05 til 30.02.06 (tidsrum fleksibelt). Huset er et fritliggende baghus på 78 m2, og ligger helt ugenert af støj, men i hjertet af Frederiksbjerg (2 min. fra banegård). Egen gårdhave, brændeovn og vaskekælder. Husleje kr. 6.500,- inkl. forbrug. Ring og hør nærmere på 86198098 / 29931841.

2 værelser fremlejes til ikke-ryger i perioden 01.10.05 - 01.01.06. Stor stue, mindre værelse + altan. Møbleret. Beliggende på Frederiksbjerg tæt på skov og strand. Husleje kr. 4.000,- inkl. forbrug. Stofa Internet og TV. Depositem kr. 4.000,-. Pia Majbritt Jensen, tlf: 2857 6705 email: piamj@imv.au.dk

Fisker, forfatter eller fugle-entusiast? Pragtfuldt landsted udlejes, direkte til Stilling Sø 22 km syd for Århus, 4 km fra motorvejen (20 min til Århus centrum). 250 kvm., nyt stort moderniseret landkøkken med brændeovn. Kæmpe udsigtsstue, 2 soveværelser med eget bad + 2 værelser og Spa. 2 ha have og eng. Totalt ugenert. Udlejes 01.10.05.-01.06.06. Mdl. husleje: kr. 10.000,- plus forbrug. 3 mdr. depositum. Tlf: 6161 3366, Laura Mott email: mott@post10.tele.dk

Hus i Skødstrup udlejes per 1. september eller senere i en periode på 2 år. Huset er ca. 140 kvm. + 18 kvm. udhus/vaskerum (inkl. vaskemaskine) + en lukket og børnevenlig baghave. Huset er fuldstændigt nyrenoveret (stort set alt er nyt) med lækkert køkken, tre værelser, to toiletter samt to store stuer. 2 min. gang fra bus og tog (20 min. til Århus). Pris: 7500 kr/mnd. + forbrug + 3 mnd. depositum. Anders 30295964 email: anders@bentien.dk

Hyggelig 2-plans villa i Risskov (115 kvm.) udlejes fra 1/10-05. Villaen, der er møbl., rummer stor stue med udgang til dejlig have med overdækket terrasse. Køkken, badevæ. bryggers. To gode værelser (1. sal). Villaen ligger på rolig vej nær vandet. Gode indkøbsmuligheder og busforbindelser til Uni og midtbyen. Husleje kr. 9.500,-/md. (excl. el og varme). Dep. 2 mdr. husleje. 29258044 email: juul_kasper@hotmail.com

Søges:

Tæt på universitetet søges mindre møbleret lejlighed med eget køkken og bad til kvindelig udenlandsk gæsteforsker i perioden 01.11.05 - 31.03.06. Maks. husleje kr. 5.000,- pr. md. Tlf: 8942 1734 Ulla Schmidt, Institut for Medicinsk Mikrobiologi og Immunologi email: us@microbiology.au.dk

Universitetslektor søger roligt pendlerværelse i Århus pr. ca. 1/9-05. Min. 10 kvm. Tlf: 8696 4612 el. arb. 8942 1333

2 vær. møbleret lejlighed (30-40 m2) søges til fransk gæsteforsker for perioden 1.9.05-31.8.07. Pris ca. 4-5.000 om måneden incl. vand og varme. Grete Flarup, Institut for Fysik og Astronomi, tlf. 8942 3732 email: flarup@phys.au.dk

Boligannoncer

Sendes til Studenterrådet, Aarhus Universitet, Ndr. Ringgade 3, 8000 Århus C., Tlf. 8942 5464. vedlagt 30 kr. til dækning af omkostninger.

Ved indrykning via e-mail: sr@sr.au.dk indbetales beløbet med angivelse af navn på 3635 - 4809 5008 45.

Se også boligannoncerne på: www.sr.au.dk Her er det også muligt at indtaste sin annonce gratis. Annoncen vil være tilgængelig i ca. 20 dage.

TID OG STED

Aarhus Universitet
den 27. september 2005
fra kl. 14.00-17.00
i lokale 101, bygning 333,
auditorium A1 ved
Statskundskab, Bartholins Allé

- Er anoreksi et sundhedstegn?
- Hvordan står det til med vores tryghedstilstand?
- Var det bedre, hvis vi alle var opdraget som elitesoldater?
- Er vores kærlighedskvaler de samme som i 1300-tallet?

Tryghedsdebatten byder på mange store spørgsmål, men med din deltagelse finder vi måske nogle af svarene. Og samtidig er der stor chance for, at du finder inspiration til din næste opgave.

Kom og mød analytikeren, sociologen, socialrådgiveren og elitesoldaten, der giver deres bud på vores udfordringer i fremtiden.

Program og tilmelding på www.trygfonden.dk

Analytikeren

Anders Hede, Huset Mandag Morgen, ved alt om de seneste tal, undersøgelser og analyser, når det gælder tryghedsfølelsen hos danskerne.

Sociologen

Henrik Dahl, Advice Analyse og Strategi, er manden, der kan forklare, hvorfor vi mennesker gør, som vi gør. Og så optager det ham, om vi, trods samfundsudviklingen, overhovedet har lært noget af vores forfædres fejl.

Moderatoren

Jens Gaardbo styrer slagets gang som moderatør. Han er især kendt som tidligere nyhedschef og studievært på TV2/NYHEDERNE. I dag medvirker han bl.a. som radiovært på "Gaardbo på P1" – et program, der handler om mod.

Socialrådgiveren

Tine Bryld, Tværs-redaktør på DR, har gennem 30 år som radiovært og forfatter opbygget en kolossal indsigt i de unges liv. Hun er kendt og respekteret for sin faglighed og sin erfaring med at hjælpe utrygge unge.

Elitesoldaten

B. S. Christiansen har 28 års erfaring som elitesoldat. Senest har vi fulgt ham i programmet "På afveje", hvor han inviterede to tv-værtinder med på overlevelsestur – en tur, der krævede tillid og tryghed mellem mennesker, hvis målet skulle nås.

KALENDER

1.-18. SEPTEMBER

Oplysninger om arrangementer sendes til campus@au.dk

TV2 I PARKEN

Traditionen tro slår Studenterrådet teltdugen til side for en hyggelig koncert med verdens kedeligste band – som slet ikke er så kedeligt endda. Slet ikke, når de træder op i Universitetsparken, som Steffen Brandt kalder et af landets bedste spillesteder. Billetter á 110 kr. kan købes hos Studenterrådets i Studenternes Hus, Nordre Ringgade 3, eller i Aulaen ved Studenterrådets studiestartsmesse den 6. og 7. september. Og så skal man altså være studerende ved Aarhus Universitet for at opleve herlighederne, der udspiller sig lørdag den 10. september kl. 21.

LØGSTRUP 100 ÅR

Den 2. september i år ville K.E. Løgstrup være fyldt 100 år. Løgstrup var i en menneskealder professor i etik og religionsfilosofi ved Aarhus Universitet og satte sit afgørende præg på den såkaldte Århus-teologi. Hans indflydelse rakte dog langt videre og gør det stadig. Hovedværket *Den etiske fordring* trykkes og læses stadigvæk, selv om bogen har næsten 50 år på bagen. Og i den aktuelle debat om kulturkamp, velfærdsstat og kristendom gøres Løgstrups tanker om ansvaret for den anden, om de suveræne livsyringer og om Gud som skaber magt endnu gældende.

Løgstrup-jubilæet fejres med bogudgivelser og en række arrangementer i løbet af det næste halvår. På selve dagen byder dekan Carsten Riis velkommen til et arrangement, hvor professor Svend Andersen

forelæser om K.E. Løgstrup og teologien i Århus.

Efter kaffepausen i foyeren er der mulighed for at se en video, hvor K.E. Løgstrup selv taler om Skolens formål. Og vil man efter de efterfølgende forfriskninger i foyeren vide mere om 100-års fødselsaren er der mulighed for en tur i Løgstrup Arkivet. Arrangementet er gratis, og alle er velkomne.

K.E. LØGSTRUP 100 ÅR
DEN 2. SEPTEMBER KL. 13.
AUDITORIUM 1, DET TEOLOGISKE FAKULTET.
ARR.: DET TEOLOGISKE FAKULTET.

SAMARBEJDSPOLITIK, RETSOPGØR OG MODSTANDSFOLK

Stikkerdrab. Danskere i tysk krigstjeneste. Samarbejdspolitik og hårde straffe for handlinger, som blev accepteret af den danske regering under krigen. 60 år efter krigens ophør vækker besættelsestiden og retsopgøret efter krigen stadig stærke følelser i befolkningen, og debatten om datidens handlinger fortsætter med usvækket styrke i jubilæumsåret.

Den 13. september inviterer Juridisk Institut til en aften med fire foredragsholdere, der har beskæftiget sig indgående med krigen og retsopgøret bagefter.

Historiker Bo Lidegaard sætter fokus på kampen mellem folkestyret og de totalitære ideologier som ramme for forståelsen af Danmarks politik op til og under den tyske besættelse.

Ekstra Bladets tidligere chefredaktør Sven Ove Gade taler om en af krigstidens nøglepersoner, Frode Jakobsen, der var en af de ledende skikkelser i Frihedsrådet.

Juraprofessor Ditlev Tamm fortæller om retsopgøret, og juraprofessor Jens Evald taler om den afdøde juraprofessor Frederik Vinding Kruse, der fik tilbudt en post som statsminister af tyskerne og stemplet som nazist efter krigen.

FIRE FOREDRAG OM 2. VERDENSKRIG
SØAUDITORIET, AUDITORIUM 1
TIRSDAG DEN 13. SEPTEMBER KL. 19-22.
ARR.: JURIDISK INSTITUT.

MEN AND MASCULINITIES

Seminar by One of the world's leading scholars in Gender Studies with a specific focus on Men and Masculinities, Professor Michael Kimmel, State University of New York, is back in Aarhus where he was a guest professor in 1996. On this seminar he will give two lectures on Men and Masculinities.

1.15-2.30: Integrating MEN into the Curriculum.

For the past 30 years, we have understood 'gender' to be one of the organizing principles of social life, a foundation of identity. But when we think of 'gender' we usually think 'women'. This lecture will discuss how gender is also about men and masculinities, about how it affects both the form and the content of our curriculum – what we study, who we are, and who students are.

3.00-4.15: Globalisation and its Mal(e)contents.
The rise of the far right has been well – and distressingly – noted. Anti-immigrant sentiments fuse with a revived nativism and assertion of whiteness. But few analysts have understood the way gender and class have become intricately involved in that recharged racism. Drawing on material from the US, Great Britain and Scandinavia, this lecture explains the rise of the far right neo-Nazi White Supremacists through a political economy of gender and especially masculinity. All are welcome.

MEN AND MASCULINITIES
STUDENTERNES HUS, MEETING ROOM 2.
MONDAY SEPT 12TH 1.15 PM – 4.15 PM
ORGANIZERS: DEPT OF HISTORY AND DEPT. OF EUROPEAN STUDIES AND GENDER STUDIES AND AREA STUDIES AND AMERICAN STUDIES CENTER, AARHUS.

IDRÆTSDAG

Bortset fra nogle få koncerter er der nok ikke andre begivenheder på campus, der samler flere studerende – og lærere – på tværs af institutter og fakulteter. Idrætsdagen i Universitetsparken er blevet en tradition i forbindelse med studiestart og universitetets årsfest.

I år er det 11. gang, den afvikles, og som sædvanlig har Aarhus Universitets-Sport lagt et program med en lang række konkurrencer og turneringer i det grønne.

Kaj-kage-kast er en af de mere usædvanlige udover de mere traditionelle som fodbold, roning, volleyball, håndbold, badminton, streetbasket, skydning, fægtning, hockey, og Campus-stafetten.

Der er forhåndstilmelding til de fleste konkurrencer, men til andre aktiviteter som f.eks. skydning, skal man bare møde op til. Sidste år mønstrede Idrætsdagen omkring 1000 forhåndstilmeldte, og omkring 4000 studerende kom forbi i løbet af dagen for at deltage i løjerne eller bare nyde stemningen ved konkurrencerne.

De fleste konkurrencer begynder omkring klokken 12, mens f.eks. fodbold pga. et en presset turneringsplan går i gang i formiddagstimerne. Dagen slutter med præmieoverrækkelse omkring kl. 17.

Tilmelding til aktiviteterne kan i ugen op til arrangementet ske på Aarhus Universitets-Sports kontor i Studenternes Hus eller i de store kantiner på universitetet, hvor AUS tager imod tilmeldinger.

IDRÆTSDAGEN
UNIVERSITETSPARKEN
DEN 9. SEPTEMBER KL. 12-17
PROGRAM PÅ WWW.AUS.DK
AARHUS UNIVERSITETS-SPORT

Torsdag 1.

KL. 10-12. EN MEDIEDINOSAUR VENDER TILBAGE?
MetroXpress' internationale chefredaktør Per Mikael Jensen om de mulige årsager til avisens succes på et ellers hårdt trængt avismarked, og hvordan MetroXpress klarer sig publikumsmæssigt og økonomisk også i andre europæiske lande. Storcenter Nords teatersal. Arr.: Medievidenskab.

Mandag 5.

KL. 12.30. WRITING AND UNEARTHING: NARRATIVES OF ARCTIC EXHUMATION
Guest lecturer Sarah Moss, University of Kent, on the relations between writing, absence, exhumation and death in the Arctic of nineteenth and twentieth century English prose. Room 516, Building 1461 (Nobelparken). Organizer: Dept. of English.

Tirsdag 6.

KL. 10-16. STUDENTERRÅDETS STUDIESTARTSMESSE
Få overblik over mulighederne i Århus og på universitetet. Ud over popcorn, sodavand, øl, slik og konkurrencer er der i Aulaen på Aarhus Universitet masser af gode tilbud fra messens erhvervsdeltagere. Du kan også møde mange af universitetets foreninger. Fortsætter onsdag den 7.

Onsdag 7.

KL. 14.15. BILLEDETS FORTÆLLING – CINEMATURGISKE OVERVEJELSER
Lederen af animations-uddannelsen på Den Danske Filmskole, Gunnar Wille, vil gennem eksempler og teoretiske overvejelser fortælle om brugen af cinematurgi som inspiration og værktøj. Lok. 138, Adorno Bygning, Helsingforsgade 8. Arr.: Medievidenskab.

Fredag 9.

KL. 14. & ANDERSEN
Forfatteren Ib Michael om sit forhold til og inspiration fra H.C. Andersen i efterårets foredragsrække om H.C. Andersens liv i litteraturen. Nobelsalen, bygn. 1453, lok. 122. Arr.: Nordisk Institut.

Onsdag 14.

KL. 14.15. REKLAMEFILM FRA IDE TIL FORBRUGER
Lars Amby (filmproducer) og Rune Lünell (tekstforfatter) gennemgår fortælle teknik og praktisk projektledelse i forbindelse med produktion af reklamefilm. Lok. 138, Adorno Bygning, Helsingforsgade 8. Arr.: Medievidenskab.

Fredag 16.

KL. 14. & ANDERSEN
I efterårets foredragsrække om H.C. Andersens liv i litteraturen holder Peer E. Sørensen et foredrag om Herman Bang & Andersen. Bygn. 1453, lok. 223. Arr.: Nordisk Institut.

Søndag 18.

KL. 20. FULDMÅNEAFTEN
"Høstmåne og Jægermåne" – om krøller på månens bane og sådan noget. Forestillingen gentages kl. 21.30. Entré kr. 60,-. Planetariet. Arr.: Steno Museet, Universitetsparken.

NEDERLANDSK (= HOLLANDSK, FLAMSK)

Har du interesse for nederlandsk? Skal du til Holland eller Belgien som udvekslingsstuderende? Prøv at studere nederlandsk!

Mandag den 5. september

starter et intensivt kursus for begyndere, der er gratis.

Kurset finder sted 5.-16. september (inkl. kl. 16-18 i 453-215).

Hver dag kommer du til at lytte til nederlandsk, og du får undervisning i tale-, læse- og skrivefærdighed hos nederlandsk lektor Joost Robbe.

Oplysninger og indskrivning (helst inden den 5. september):

SEKRETARIAT VED AFDELING FOR TYSK INSTITUT FOR SPROG LITTERATUR OG KULTUR
Bygning 451, Nobelparken,
Jens Chr. Skous Vej 3, 8000 Århus C
Tlf. 8942 6301 eller 6303
Ekspeditionstid kl. 10-12 og kl. 13-14 (fredag dog kun fra kl. 10-12)

Interesserede kan fortsætte med et kursus i nederlandsk sprogfærdighed og grammatik for begyndere. Alle er velkomne!

Nederlandsk er modersmål for 22 millioner og officielt sprog i to af EU's medlemslande (Holland og Belgien) samt Surinam, der er associeret med EU.

Den aggressive pegefinger

Et hurtigt kig på længdeforholdet mellem en mands pegefinger og hans ringfinger, og du har en ide om, hvorvidt manden er tilbøjelig til at være fysisk aggressiv. Det viser ny forskning, der er offentliggjort i *Biological Psychology*.

Det er psykologen Peter Hurd og hans specialestuderende Allison Bailey fra universitetet i Alberta, Canada, der er kommet frem til højst interessante resultater gennem minutøse studier af fingrene på 300 mandlige studerende.

Det har været kendt i over hundrede år, at der kan være store variationer i forholdet mellem længden på pege- og ringfinger. Nyere forskning har opdaget en direkte korrelation mellem fingerlængde og mængden af testosteron, fosteret har været udsat for i livmoderen: Jo kortere pegefinger i forhold til ringfinger, jo mere prænatale testosteron har fosteret været udsat for, og – viser Hurd og Baileys undersøgelser nu – jo mere sandsynligt er det, at vedkommende vil være fysisk aggressiv.

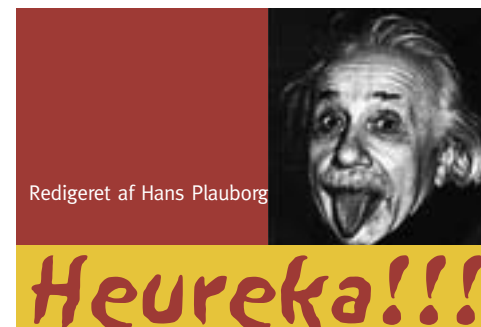
– Jeg mener, at resultaterne understreger, at en stor del af vores personlighed og karaktertræk formes i fostertilstanden, siger Hurd,

Bagsideredaktørens hånd viser ifølge ny forskning tydelige tegn på aggressiv og depressiv adfærd.

der nu er gået i gang med at undersøge fingerlængden på ishockeyspillere for at kunne holde det op mod, hvor mange minutter hver enkelt spiller tilbringer i straffeboksen. Spørgsmålet er, om der også her er en overrepræsentation af korte pegefingre. Professor Hurd har desuden i en anden undersøgelse påvist, at mænd med slanke feminine fingre er mere tilbøjelige til at være depressive end mænd med en maskulin håndværkerhånd. Resultaterne af den undersøgelse offentliggøres senere på året i tidsskriftet *Personality and Individual Differences*.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

Brusebad kan give hjerneskade

Det er ikke ufarligt at være en renlig sjæl med hang til hyppige brusebade, viser ny forskning fra Wake Forest University School of Medicine i New Carolina, USA. Faktisk udsætter man sig i forsøget på at optimere den personlige hygiejne under rindende vand for en betydelig risiko for at udvikle hjerneskader,

mener et forskerhold under ledelse af professor dr. John Spangler.

Problemet er vandets indhold af metallet mangan. I større doser er metallet giftigt for centralnervesystemet og kan forårsage symptomer, der minder om Parkinsons sygdom. Og når problemet er særligt stort under bruseren, skyldes det, at det er langt farligere at indånde forstøvet mangan i vanddamp under bruseren end at drikke eller spise det (små doser mangan findes i mange forskellige madvarer).

– De nerveceller, der er på spil ved indånding og brug af lugtesansen, er den direkte vej for giftstoffer til hjernen. Når mangan først er inde i de små nerveceller, har stoffet fri passage overalt i hjernen, siger professor Spangler, der har offentliggjort forskningsresultaterne i tidsskriftet *Medical Hypotheses*.

Forskergruppens resultater viser, at efter 10 år vil børn, der har taget brusebad i vand, som indeholder grænseværdien på 0,5 milligram mangan per liter vand, have indåndet mere end tre gange en dosis, der er nok til at give hjerneskader hos rotter.

– Hvis vores resultater bekræftes, har det dybtgående betydning for nationen og for hele verden, siger dr. John Spangler.

Fugle foretrækker hvide biler

Hvide biler er de mest udsatte for at blive ramt af fugleklatter, viser et videnskabeligt studium fra Bristol University.

Det er undervisningsassistent Charles West, der sammen med 40 studerende på lærerstudiet har undersøgt 1760 biler i Bristol-området for måge- og andre klatter. Undersøgelsen kom i stand som følge af de lærerstuderendes opgave med at finde på udforskning-aktiviteter for børn.

Fugleekspert dr. Derek Toomer er ikke overrasket over, at fugle primært foretrækker at "bombe" hvide biler.

– Det er formentlig, fordi de forbinder farven med rovdyr, siger dr. Toomer.

Årets gladeste dag

Prøv at huske tilbage: Var den 24. juni bare en whauuu rigtig fantastisk dejlig dag for dig, så er det slet ikke så underligt ifølge professor Cliff Arnall, der forsker i sæsonmæssige humørsvingninger ved universitetet i Cardiff. Den 24. juni er nemlig ifølge dr. Arnall den gladeste dag i året.

Arnall har sågar udtænkt en formel, der beregner godt humør: $O + (N \cdot S) + Cpm/T + He$. O står for "outdoor activity", N for "nature", S for "social interaction", Cpm for "childhood summers and positive memories", T for "temperature" og He for "holidays and looking forward to time off".

– Glæde kan udløses af mange faktorer, men er i virkeligheden ret simpel, udtaler professoren, der i øvrigt mener, at den 24. januar er den mest deprimerende dag i løbet af året.

VINDEN FLYTTER

Jakob Mark/AU-foto

Mandag den 22. august blev Kai Niensens skulptur *Vinden kysser vandspejlet* fra 1920 delt i to. Helt med vilje ganske vist, fordi den skulle flyttes fra Nordre Ringgadeindgangen i Studenternes Hus til Konferencetret i den anden ende af huset. I løbet af de kommende måneder kan forbipasserende følge opsætningen af et nyt kunstværk på stedet. Kunstneren bag det nye værk er Kirsten Justesen.

/scv